

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

PRŮZKUM A PŘEHLED VYBRANÝCH VODNÍCH PLOCH VHODNÝCH PRO
VODNÍ SPORTY A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY V OLOMOUCKÉM KRAJI

Bakalářská práce

Autor: Bc. Lucie Hůvrová, Tělesná výchova a sport
Olomouc 2018

Jméno a příjmení autora: Bc. Lucie Hůvrová

Název bakalářské práce: Průzkum a přehled vybraných vodních ploch vhodných pro vodní sporty a volnočasové aktivity v Olomouckém kraji

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jiří Vrba

Rok obhajoby bakalářské práce: 2018

Abstrakt:

Práce se zabývá vodními plochami Olomouckého kraje poskytujícími vodní prostředí, které jsou vhodná pro sportovní činnosti, rekreaci a volný čas. V teoretické části je stručně popsán systém tělesné kultury, volný čas, jednotlivé vodní plochy a vodní sporty. Praktická část se zabývá konkrétními vodními plochami Olomouckého kraje, jejich popisem a možnostmi jejich využití pro vodní sporty, volný čas a rekreační činnosti. Cílem této bakalářské práce je průzkum, zhodnocení a zmapování vodních ploch – řek, jezer, rybníků, lomů, pískoven a přehrad s určením jejich vhodnosti pro sportovní, volnočasové a rekreační využití.

Klíčová slova:

Olomoucký kraj, volnočasové aktivity, vodní sporty, přírodní koupaliště, jezera, řeky, přehrady, nádrže, SWOT analýza

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Autor's first name and surname: Bc. Lucie Hůvrová

Title of the master thesis: The research reand overview of selected water areas appropriate for water sports and leisure time activities in the Olomouc Region

Department: Department of applied movement activities

Supervisor: Mgr. Jiří Vrba

The year of presentation: 2018

Abstract:

The thesis deals with the Olomouc region's localities, providing water resources suitable for sport and recreation. In the theoretical part there is described of the system of physical culture and leisure time and we find the description of individual water areas and water sports. In the practical part, we acquaint with specific water bodies of the Olomouc Region, their description and the possibilities of their using for water sports and recreational activities. The aim of this bachelor thesis is to survey, evaluate and map water bodies – rivers, lakes, ponds, quarries, sandstones and dams and determine their suitability for sport, leisure activities and recreational using.

Keywords:

Olomouc region, leisure activities, water sports, natural swimming pool, lakes, rivers, reservoirs, reservoirs, SWOT analysis

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Jiřího Vrby a že jsem uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 18.4. 2018

.....

Děkuji Mgr. Jiřímu Vrbovi za vedení při vypracování bakalářské práce a panu Václavu Joklovi za poskytnutí informací o lomech v Rychlebských horách.

OBSAH

ÚVOD	9
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 Tělesná kultura	10
1.1.1 Tělesná výchova	10
1.1.2 Tělocvičná rekreace	10
1.1.3 Sport	10
1.1.4 Volný čas	11
1.1.5 Vodní sporty a aktivity – stručná charakteristika	12
1.2 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH VODNÍCH PLOCH	15
1.2.1 Přehrady	15
1.2.2 Přírodní koupaliště	15
1.2.3 Řeky	16
1.2.4 Jezera	16
1.2.5 Rybníky	18
1.2.6 Lomy	18
1.2.7 Pískovny	18
1.3 SWOT analýza	20
2 PRAKTICKÁ ČÁST	21
2.1 CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE Z POHLEDU VODNÍCH PLOCH	21
2.2 VODNÍ PLOCHY OLOMOUCKÉHO KRAJE VYUŽITELNÉ K VODNÍM SPORTŮM A VOLNOČASOVÝM AKTIVITÁM	22
2.2.1 Vybrané přehrady a vodní nádrže Olomouckého kraje	22
2.2.2 Vybrané řeky Olomouckého kraje	24
2.2.3 Vybrané lomy a pískovny Olomouckého kraje	28

2.2.4	Vybraná jezera Olomouckého kraje.....	37
2.2.5	Vybrané rybníky Olomouckého kraje.....	41
2.3	MOŽNOSTI PRO VODNÍ SPORTY A AKTIVITY SPOJENÉ S VODNÍM PROSTŘEDÍM V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	43
3	CÍLE A ÚKOLY.....	48
3.1	Cíle.....	48
3.2	Úkoly.....	48
3.3	Výzkumná otázka.....	48
4	48	
4	METODIKA VÝZKUMU.....	48
4.1	Výzkumné metody.....	48
4.2	Výzkumný soubor.....	48
4.3	Metoda získání dat.....	49
4.4	Organizace výzkumu.....	49
4.5	Analýza dat.....	49
4.6	Rozsah platnosti.....	49
4.6.1	Vymezení práce.....	49
4.6.2	Omezení práce.....	50
5	VÝSLEDKY.....	50
5.1	Řeky.....	50
5.1.1	Základní informace.....	50
5.1.2	SWOT analýza.....	53
5.2	Přehrady.....	54
5.2.1	Základní informace.....	54
5.2.2	SWOT analýza.....	54
5.3	Lomy a pískovny.....	55

5.3.1	Základní informace	55
5.3.2	SWOT analýza	57
5.4	Jezera.....	57
5.4.1	Základní informace	57
5.4.2	SWOT analýza	58
5.5	Rybníky	59
5.5.1	Základní informace	59
5.5.2	SWOT analýza	60
5.6	Vodní sporty v Olomouckém kraji	61
5.6.1	Základní informace	61
5.6.2	SWOT analýza	62
6	DISKUZE.....	63
7	ZÁVĚR	65
8	SOUHRN.....	66
9	SUMMARY.....	67
10	REFERENČNÍ SEZNAM	68
	Seznam obrázků.....	72
	Seznam tabulek.....	74

ÚVOD

Vodní sporty a aktivity spojené s vodním prostředím jsou velice oblíbenými činnostmi především v letních měsících. Většina lidí tyto horké dny ráda tráví v blízkosti vody. V tomto období však často bývá nízký stav vody v řekách a kvalita vod v některých volně dostupných rybnících či nádržích nebývá vysoká.

V následujícím textu popíšeme jak místa známá, tak i místa, která nepatří k přílišně navštěvovaným. Poukážeme také na to, že pro některé vodní sporty takřka neexistují v prostředí Olomouckého kraje vhodné podmínky, proto pro tyto sporty bude lepší navštívit jiný kraj, ba dokonce jinou zemi.

Vodní sporty a většina činností s vodou spojené jsou autorce blízké. Tento vztah autorku přiměl k tomu, aby vytvořila stručný výčet a hodnocení vodních ploch Olomouckého kraje, které lze využít pro vodní sporty či aktivity. Výsledkem by měl být průvodce a nápověda pro všechny zájemce, kteří chtějí poznat i jiná místa Olomouckého kraje, než-li jsou Poděbrady, Náklo či řeka Morava.

1 TEORETICKÁ ČÁST

Dříve než se začneme zabývat sportovními či rekreačními činnostmi, které mají spojitost s vodními prostředími a konkrétními místy Olomouckého kraje, je třeba stručně uvést i některé teoretické definice věnující se dané problematice. Vodní sport je odnož sportu, sport je jednou ze složek tělesné kultury. Tělesná kultura je důležitou složkou našich životů, stejně jako volný čas. Z toho důvodu se jim budeme krátce věnovat.

1.1 Tělesná kultura

Durdová (2012, 16) popisuje, že tělesná kultura pochází z obecného výrazu kultura. Jde o soubor a tvorbu norem a jednotlivých hodnot v oblasti pohybové činnosti lidského těla, upevňování zdraví a zlepšuje celkovou pohybovou schopnost. Složkami tělesné kultury je sport, tělesná výchova a tělocvičná rekreace.

1.1.1 Tělesná výchova

Tělesná výchova je součástí vzdělání ve školách. Zaměřuje se na všestranný rozvoj osobnosti a pohybových dovedností jedince. Využívá metodu tělesných cvičení. Za úkol si klade docílit tělocvičného vzdělání a vytvoření trvalého zájmu o tělesnou kulturu (Durdová 2012, 16).

1.1.2 Tělocvičná rekreace

Tělocvičná rekreace vychází z kombinace sportu a rekreace. Specializuje se na obnovu a rozvoj tělesných sil, na udržení tělesné i duševní kondice. Dále bývá provozována pro zábavu, osvěžení. Jedná se o aktivní odpočinek při využití zájmové pohybové činnosti (Durdová 2012, 16).

1.1.3 Sport

Definicí sportu existuje široká škála. Choutka (1987, 15) označuje sport jako oblast dobrovolné lidské činnosti, uspokojující potřeby sportovců i dalších účastníků. Ti se v ní realizují a nacházejí v ní všestranné a hluboké prožitky. Sportovec je v této činnosti objektem, ale zároveň i subjektem svého zdokonalování, rozvoje sebe sama a sebevýchovy. Tím se stává soutěžení neobyčejně účinným prostředkem všestranného rozvoje sportovce.

Moravec (2007,10) popisuje sport v duchu Evropské charty takto: Sport zahrnuje veškeré vhodné formy organizovaných i neorganizovaných pohybových aktivit, jejichž cílem je podpořit u lidí starost o jejich zdraví, duševní pohodu, tělesný, funkční, psychický rozvoj a pohybovou výkonnost, uspokojování jejich kulturních potřeb, formovat sociální vztahy nebo dosáhnout lepší výsledky a zvýšit jejich sportovní výkonnost v soutěžích na různé úrovni. Cíle sportu můžeme rozdělit na:

- sport jako prostředek dosažení maximální individuální výkonnosti s cílem uspět v soutěžích daného sportovního odvětví;
- obecný prostředek pro rozvoj a udržení zdraví jednotlivce i společnosti, jehož součástí může být i soutěžení.

Ze sociálního pohledu vidí Sekot (2008,14) sport jako sociálně konstruovaný fenomén, který je aktivitou, vznikající a vyvíjející se ve vzájemném soužití lidí. Byl tedy historicky vzato utvářen v rámci kulturně podmíněných sociálních vztahů. Jako takový má nezastupitelnou hodnotu a nesmírně ilustrativní sociální, politické a ekonomické znaky. Sport se jako sociálně – kulturní jev mění v kontextu místa a času. Jeho základní rys však přežívá.

1.1.4 Volný čas

Na pojem volný čas lze nahlížet z více úhlů pohledů. Přesná definice tohoto pojmu tedy nemusí být zcela jednoduchá. Pokusme se ji však alespoň nastínit. V literatuře se lze poměrně často setkat s pojmy pozitivní a negativní vymezení volného času. Jak uvádí Vážanský a Smékal (1995, 23) s pojmem volný čas jsou spojeny nejen časové (volný čas – pracovní doba), ale také obsahové aspekty (volný čas–svoboda, volnost v jednání). Přes značné těžkosti, způsobené tímto omezením, se v současné době uvádějí dva hlavní směry v chápání termínu volný čas:

- negativní pojem – v tomto smyslu znamená volný čas zbývající dobu celkového denního průběhu, která zůstala po studijně nebo pracovním podmíněném čase, úkolech v domácnosti a po uspokojení fyziologických potřeb;

- pozitivní pojem – volný čas je charakterizován jako disponibilní časový prostor, v němž by volný čas mohl pro jedince znamenat svobodu.

Volný čas, je také dobou, v níž se člověk může nezávisle na jakýchkoliv povinnostech výhradně svobodně realizovat a dělat to či ono, k čemuž je nikdo

nenutí a čemuž též není podvědomě nucen. Otázka volného času není pouze předmětem sociologie, ale také národního hospodářství, sociální politiky, průmyslu a dalších oblastí.

Do volného času dětí a mládeže nepatří vyučování a činnosti s ním související, sebe obsluha, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení i další uložené vzdělávání a další časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče). Ale i z těchto činností si někdy lidé vytvoří svého koníčka, např. příprava i konzumace jídla (Pávková, 2002, 13).

Hofbauer (2004, 13) považuje za přesnější a úplnější charakterizovat volný čas jako činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí, a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení. Jako hlavní funkce volného času se uvádějí: odpočinek, zábava, rozvoj osobnosti

1.1.5 Vodní sporty a aktivity – stručná charakteristika

Pod pojmem vodní sporty a aktivity si můžeme představit nespočetné množství aktivit. Jedná se o veškeré sporty a aktivity, které mají jeden společný znak – provádí se ve vodě. Seznam níže popsaných sportů vychází ze seznamu uvedeného v otevřené encyklopedii Wikipedia.cz. Stručný popis aktivit a sportů pak vychází z poznatků autorky této práce.

- *Volné potápění* – potápění prováděné na jeden nádech bez dýchacího přístroje.
- *Jachting* – používá se lodi s plachtou, která je hnána silou větru.
- *Kanoistika* – vodní sport, těšící se v České republice velké oblibě, a to především kanoistika spojená s vodní turistikou, prováděnou na cestovních typech kajaků a kánoí. Dále se setkáváme - s kanoistikou rychlostní a kanoistikou na divoké vodě. Jedná se o závodní disciplíny C1 – kanoe jednotlivci, C2 – deblkanoe pro 2 kanoisty, C4 – čtyř kanoe pro 4 kanoisty, K1 – kajak pro jednotlivce, K2 – debl kajak pro 2 kajakáře a K4 pro 4 kajakáře. Do tohoto druhu sportu je třeba také zařadit slalom a sjezd na divoké vodě. Pro slalom se používá C1, C2 a K1. Pro sjezd na divoké vodě se používá lodí K1, C1, C2 (K jako kajak, C jako canoe).

- *Kitesurfing* – základem pro tento sport je kite (drak), který táhne silou větru speciálně upravené prkno.
- *Paddleboarding* – aktivita u níž se využívá prkna podobného surfovému a delšího pádla. Principem je udržet stabilitu a pádlováním se posouvat vpřed.
- *Plavání* – vodní sport, který lze provozovat v podstatě v jakémkoliv vodním prostředí, s ohledem na čistotu, hloubku a dalších kritéria. Je to vodní sport, kdy se koordinovanými pohyby plavec pohybuje ve vodním prostředí vpřed a díky těmto pohybům nedochází k utopení.
- *Ploutvové plavání* – plavání s ploutvemi.
- *Potápění* – existuje více druhů potápění, záleží na činnosti, kterou potápěním chceme dosáhnout. Může jít o potápění se šnorchem, kdy se plave na hladině a většinou se jen pozoruje dno nebo malá hloubka pod hladinou, dále výše zmíněné volné potápění a také pak potápění s potápěčskou výbavou, většinou dýchací přístroj, neoprenový oblek a ploutve.
- *Rafting* – základním prvkem pro rafting je raft. Jedná se o robustní nafukovací člun pro různé množství členů posádky, kteří potřebují ke své činnosti i další pomůcky, kterými jsou pádla a vesty popř. helmy. Je spíše vhodný na rychlejší a více vln obsahující vodu, neboť na pomalé klidné vodě je pádlování namáhavější a nudnější.
- *Skoky do vody* – disciplína, kdy skokani skáčou z věže nebo pružného prkna, přičemž skok obohacují jistými prvky – vruty, salta, otočky a podobně. Někteří jedinci tuto činnost mají jako zábavu, a to především v letním období. V tomto případě se však nejedná o sport, ale spíše o hazardování s životem, kdy jedinci skáčou do vod, kde neznají přesně jejich hloubku, což v konečném důsledku může mít fatální výsledky.
- *Surfing* – stěžejním náčiním je surf, surfař je unášen většinou mořskými vlnami. Z toho plyne, že surfing u nás ani nemůže být rozšířen ve velké míře, neboť stěžejní plochou pro provozování je moře a hlavním elementem pro pohyb – vlny.
- *Synchronizované plavání* – jedná se v podstatě o tanec ve vodě doprovázený hudební skladbou. Patří sem i plavání jednotlivců, kde ovšem k žádné synchronizaci nedochází.

- *Veslování* – jako činnost je možné označit pohánění plavidla lidskou silou. Používáme veslo, nikoli pádlo, což mnohdy bývá lidmi mylně zaměňováno. Pádlo má dva listy, veslo pouze jeden list. Veslaři se pohybují zády ve směru jízdy. Rozlišuje se více druhů veslic. Skif, dvojskif dvojka bez kormidelníka, čtyřka – párová, nepárová s/bez kormidelníka dále osma a párová osma, která slouží převážně k tréninku žactva.
- *Vodní pólo* – vodní míčová hra, nastupují 2 družstva proti sobě, odlišují se barvami čepiček. Zajímavostí je, že zpracování míče smí být pouze jednou rukou.
- *Vodní lyžování* – speciální disciplína, kdy lyžař je na lyžích tažen člunem nebo jiným tažným zařízením na vodní ploše.
- *Windsurfing* – surfař na prkně využívá plachty a větru k tomu aby se mnohdy vysokými rychlostmi pohyboval po vodní hladině. Zajímavostí je, že plachta je pohyblivá a dá se s ní v podstatě libovolně točit. Při vyšších rychlostech lze řídit jen pouhými náklony.
- *Vodní turistika* – bezesporu jedna z nejoblíbenějších aktivit v České republice. Dala by se označit spolu s turistikou pěší za "národní sport". Výlety na vodě můžeme rozdělit podle délky konání na jednodenní, víkendové a delší než víkendové. Při výběru vodního toku a délky trasy musíme vždy vybírat tak, aby zde v daném období bylo optimální množství vody, a také musíme brát ohledy na zdatnost a schopnosti účastníků.
- *Rybaření* – v naší krajině velice oblíbená činnost, kdy se lidé baví tím, že loví ryby na rybářskou udici, a to jak oficiálně, kdy jsou držiteli příslušných oprávnění, tak i bez oprávnění, což však je považováno za pytláctví, a také lze podle toho být sankciován.
- *Koupání v přírodních vodách* – tímto slovním spojením můžeme označit činnost podobnou plavání, s tím rozdílem, že v tomto případě jde spíše o svlažování těla, než o podávání výkonů či překonávání vzdáleností. Jde o aktivitu prováděnou především v teplých letních dnech.

1.2 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH VODNÍCH PLOCH

1.2.1 Přehrady

Přehrady jsou mohutné stavby vybudované napříč údolím, jejichž účelem je vytvářet vodní nádrže. Pro manipulaci vody v nádrži (kolísání hladiny, převedení průtoku přehradním profilem) slouží manipulační zařízení.

Podle účelu můžeme rozdělit nádrže na:

a) Ochranné – chrání území a objekty před velkými vodami. Budují se v horních částech toku, kde zachycují povodňové vlny.

b) Zásobní – zachycují v době nadbytečných průtoků ve svém zásobním prostoru tolik vody, kolik jí bude potřeba v době nedostatku.

c) Smíšené nádrže – spojují zásobní a ochrannou funkci.

Plnění nádrže vodou – záleží na její poloze ke zdroji. Nádrž zřízena na toku je plněna přímo.

Prázdňení nádrže – děje se odtokem vody výpustmi nebo přepadem velkých vod bezpečnostním zařízením (přelivy) a odběrným zařízením.

Účel přehrady:

- hromadění vody k vodohospodářským účelům (pitná voda);
- zadržování škodlivých povodní (povodňových vln);
- získání spádu pro energetické využití vodní energie;
- získání spádu pro gravitační dopravu vody potrubím;
- rekreační účely.

Více podrobných informací lze nalézt v multimediálních učebních textech VŠB-TUO (<http://hgf10.vsb.cz/546/VHZ3/prehrady.html>).

1.2.2 Přírodní koupaliště

Za přírodní koupaliště můžeme považovat vodní plochu vyskytující se v přírodě, která je vhodná pro koupání. Někdy je u takových typů koupališť, nebo alespoň v jejich blízkosti možné nalézt zázemí v podobě parkoviště, občerstvení nebo jiných sociálních zařízení.

1.2.3 Řeky

Chábera a Kóssl (1999,53) uvádí, že vodní tok je odborný termín z hydrologie, který označuje jakýkoliv vodní útvar na zemském povrchu (popř. pod ním), tvořený tekoucí vodou. Je ohraničen korytem, jehož součástí je dno a levý a pravý břeh. Vodní tok může být vytvořen přirozeně nebo uměle.

V korytě vodního toku rozlišujeme kynetu (prohloubenou a trvale zaplavovanou část koryta) a bermu (prostor zaplavovaný jen při vyšším průtoku).

Dílčí hydrologická disciplína, zabývající se režimem řek a ostatních vodních toků, se nazývá potamologie.

Druhy vodních toků

a) Přirozené

Přirozené vodní toky se dále rozdělují podle velikosti na několik typů, nicméně hranice mezi jednotlivými pojmy nejsou zcela jasně vymezené a ani hydrologové je neužívají jednotně:

- bystřina – malý vodní tok se značným a proměnlivým sklonem dna;
- potok – menší vodní tok s vyrovnanějším a mírnějším sklonem;
- říčka – velikostní přechod mezi potokem a řekou;
- řeka – větší vodní tok;
- veletok – obvykle se vymezuje jako řeka alespoň 500 km dlouhá s plochou povodí alespoň 100 000 km²;
- průtok – spojnice mezi dvěma vodními plochami nebo vodními toky.

b) Umělé

Jde o díla, která byla vytvořena člověkem:

- vodní kanály;
- vodní tunely;
- aquadukty.

1.2.4 Jezera

Učební opory klimatologie a hydrogeografie pro učitele (Ruda, 2014) popisují jezera jako uzavřenou přirozenou sníženinou zemského povrchu, která je vyplněná

vodou. Do jeho komplexu náleží i jeho horninové prostředí včetně tvaru povrchu, vegetace a živé organismy, které rostou a žijí na dně pánve nebo se vznášejí ve vodní hmotě a ovlivňují mnohé vlastnosti jezerní vody. Pro klasifikaci jezer existuje celá řada parametrů. V zásadě lze jezera rozdělit podle:

- stáří;
- přítok a odtok;
- původní jezerní pánve;
- převládajících sil při vzniku;
- teplotního režimu.

Jezera podle stáří:

- stará, zralá mladá stará a reliktní.

Jezera podle přítoku a odtoku:

- bezodtoková a odtoková.

Jezera podle původu jezerní pánve:

- hrazená, kotlinová, smíšená.

Jezera podle převládajících sil při vzniku:

Ledovcová – nejčetnější z celkového počtu jezer na Zemi, vznikla v době relativně nedávné po ústupu ledovců v posledním období zalednění (před 8000 až 10 000 lety).

Tektonická – vyznačují se velkými hloubkami a značnou rozlohou vyskytují se v oblastech složitějších tektonických poklesů.

Vulkanická – vázána na sopečnou činnost.

Jezera říčního původu – jsou výsledkem erozní (stará a mrtvá říční ramena) a akumulární činnosti řek, při přirozeném vývoji bývají proplachována vodou za povodní, což oživuje jejich biologické procesy

Pobřežní – mají mořský původ, vznikají částečným, nebo úplným oddělením od pobřežní části moře

Jezera eolického původu – vznikla vyvátím terénních depresí na místech nesoudržných zvětralin a usazenin.

Krasová jezera – vyskytují se v oblastech krasových hornin (vápence): exokrasová a endokrasová jezera.

1.2.5 Rybníky

Zákon č. 99/2004 Sb. § 2 písm. c) definuje rybník jako: vodní dílo, které je vodní nádrží určenou především k chovu ryb, ve kterém lze regulovat vodní hladinu, včetně možnosti jeho vypouštění a slovení; rybník je tvořen hrází, nádrží a dalšími technickými zařízeními.

Rybník je tedy definován jako vodní dílo, které specifikuje § 1 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb. jako patřící „... do zemědělského půdního fondu.“ Rybník je v dalším vymezení chápán nejen jako stavba, či vodní dílo, ale také jako pozemek, na který se vztahují vlastnická práva.

Kategorizace rybníků:

Rybníky jako vypustitelné umělé vodní nádrže, sloužící k chovu ryb, jsou podle svého hospodářského využití rozděleny do několika kategorií.

- a) podle polohy – vrchovinné a nížinné – vrchovinné rybníky nejsou díky své nižší průměrné roční teplotě příliš vhodné pro chov teplomilných druhů ryb a kaprů.
- b) podle okolí – lesní, luční, polní, návesní, podvesní.

1.2.6 Lomy

Lom je povrchový důl, který slouží k získávání stavebního materiálu nebo těžbě nerostných surovin. Materiál získávaný z lomů, může být různého druhu. Může to být například štěrk, používaný ve stavebnictví nebo je zde těžen kámen pro dekorativní účely či také pro stavebnictví. Mnoho lomů po ukončení těžby je buď zavezeno, nebo zaplaveno spodní vodou.

1.2.7 Pískovny

Pod pojmem pískovna si většinou představíme velké vodní plochy vzniklé po těžbě štěrkopísku. Již sám název pískovna není úplně přesný. V pískovnách se totiž písek těží jen velmi zřídka. V naprosté většině případů jde o těžbu štěrkopísku. Štěrkopísek se od písku liší tím, že je hrubější. Nejsprávnější název

pro velké vodní plochy pískoven je nádrž. Často se pro ně používá i poněkud spornější termín jezero. Pro jezero dnes neexistuje jednotná definice a na rozdíl od minulosti jsou do tohoto pojmu řazeny i uměle vzniklé nádrže. Zcela nesprávné je však používání pojmu rybník, který je na rozdíl od pískoven vypustitelný.

Podle zastoupení vody a způsobu těžby se pískovny rozdělují na zatopené, tvořené drobnými tůněmi a suché.

Malé plochy pískoven vznikající převážně ruční těžbou a měly a mají na okolní přírodu neutrální nebo pozitivní vliv. Výrazný vliv na přírodu a krajinu měly až velká jezera vznikající v období komunismu. Již bylo řečeno, že výstavbou těchto nádrží zanikly mnohé cenné biotopy, zmizely pole, lesy a louky obhospodařované po celá desetiletí, někdy došlo dokonce k vyhubení rostlinných druhů. Po těžbě je spodní voda, která má charakter pitné vody vystavena vlivům okolního prostředí a je tak znehodnocována. V minulosti byla navíc vystavena znečištění ropnými produkty z těžebních mechanismů. K dalším negativním jevům patří stahování vody z okolí a to vede k usychání rostlinné pokrývky. Velmi malá pozornost byla věnována vlivu pískoven na klima. Na jednu stranu sice celkově zmírňují podnebí, ale jsou zaznamenány i negativní projevy na klima. Negativní vliv velkých pískových jezer se projevuje při povodních, kdy zpomalují odtok vody. Rozporuplný je také vliv velkých jezer do krajiny. Během těžby a těsně po ukončení působí jako jizvy vryté do krajiny. Postupem času však s přírodou splynou a jistě mnozí milovníci přírody ocenění i jejich krásu. Ačkoliv výstavba jezer vedla ke smazání stanovišť a zmizení organismů je obývající, záhy se vytvořil nový prostor pro mnohé vzácné organismy. Jedná se především o druhy rostlin a živočichů vázaná na suché písčiny. Mnohé z těchto organismů žijí dnes již jen v pískovnách. S významem pískoven úzce souvisí i jejich využití (Šinko, 2010).

1.3 SWOT analýza

SWOT analýza se běžně užívá v managementu nebo marketingu firmy k určení slabých a silných stránek, příležitostí a hrozeb. Keřkovský a Vykypěl (2006,120) uvádějí, že její podstatou je to, že při ní identifikujeme faktory a skutečnosti, které pro objekt analýzy představují silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby okolí. Tyto klíčové faktory jsou potom charakterizovány, případně ohodnoceny, ve čtyřech kvadrantech tabulky SWOT.

Tyto čtyři kvadranty popisuje Charvát (2006,34) jako:

- Strengths – silné stránky;
- Weaknesses – slabé stránky;
- Opportunities – příležitosti;
- Threats – hrozby.

V naší práci využijeme tuto analýzu k určení výše uvedených problematik aplikovaných na možnosti využití vodních ploch pro sportovní a rekreační aktivity v Olomouckém kraji.

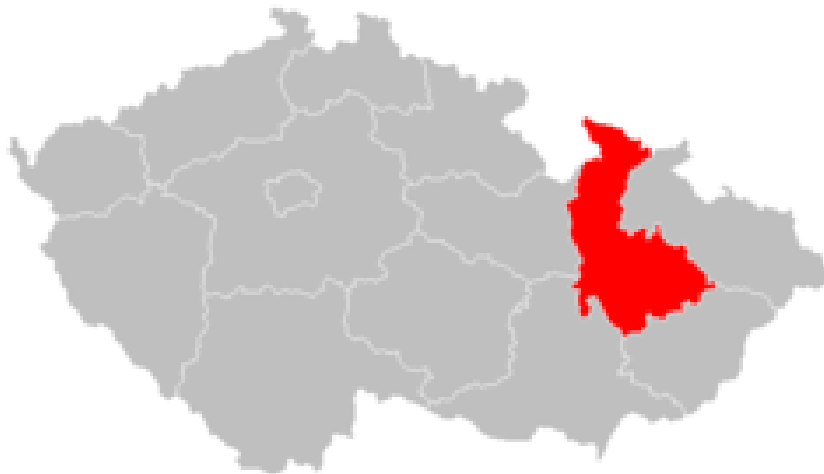
2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE Z POHLEDU VODNÍCH PLOCH

Asociace krajů České republiky označuje Olomoucký kraj jako region oplývající tradicemi a bohatou historií, kterou dokládají stovky krásných, významných architektonických památek. Je také oblastí, kde lze spatřit pestrou, malebnou přírodu, která z něj společně s kulturními, sportovními a rekreačními příležitostmi dělá velmi oblíbený cíl návštěvníků. Olomoucký kraj leží převážně v centrální části Moravy, kterou protíná stejnojmenná řeka. Nejvyšším místem Olomouckého kraje je severní pohoří Jeseníků, které stoupá do výše téměř 1500 m. K pomyslné mořské hladině se můžeme nejvíce přiblížit na 190 metrů u Kojetína na Přerovsku a v dalších rovinatých jižních oblastech regionu.

Z pohledu vodních ploch a toků nalezneme popis kraje u Podhorského (2008, 7), který uvádí, že největší řekou protékající Olomouckým krajem je řeka Morava a tvoří pomyslnou osu daného území. Morava ústí u Devína do významného toku Dunaje, většina řek, říček a potoků patří k úmoří Černého moře. Pouze vodní toky z oblasti Jesenicka odtékají do Polska, tedy do úmoří Baltského moře, kam se vlévá i řeka Odra, která odvodňuje severozápadní část Olomoucka. Pro severní část Olomouckého kraje je typický kopcovitý terén s mnoha říčkami, bystřinami, mokřady a rašeliništi. Oproti severní části je jižní část kraje rovinatého rázu. Hlavním tokem je opět řeka Morava protékající Litovelským Pomoravím, kde u obce Troubky nedaleko Přerova přibírá vody Bečvy. Dalšími významnými menšími toky jsou říčka Moštěnka, Haná, Hloučela či Romže protékající Prostějovskem. Na Tovačovsku se nachází mnoho rybníků. Významným vodním dílem je Plumlovská přehrada nedaleko města Prostějova.

V Olomouckém kraji najdeme mnohem větší počet vodních ploch, ty nejvýznamnější, ale i ty méně významné a méně známé uvedeme v dalších kapitolách práce.

Obrázek 1. Olomoucký kraj (Zdroj: <http://www.asociacekrajy.cz/kraje-cr/olomoucky-kraj/charakteristika-kraje-9/>)

2.2 VODNÍ PLOCHY OLOMOUCKÉHO KRAJE VYUŽITELNÉ K VODNÍM SPORTŮM A VOLNOČASOVÝM AKTIVITÁM

2.2.1 Vybrané přehrady a vodní nádrže Olomouckého kraje

Mezi nejvýznamnější nádrže Olomouckého kraje patří Dlouhé Stráně v Jeseníkách, ty jsou atraktivní spíše jen z turistického pohledu. K rekreačnímu využití slouží Plumlovská přehrada u Prostějova a další dvě ne tak známé nádrže Nemilka v Zábřežské vrchovině a přehrada Krásné u Šumperka.

Plumlovská přehrada

Vodní dílo Plumlov na říčce Hloučele bylo do trvalého provozu uvedeno v roce 1936 a patří tak k nejstarším v celém povodí řeky Moravy. Hráz je situována na místě dvou původních rybníků Stichovského a Zlechovského, přičemž současná hráz vznikla zvýšením původní Stichovské hráze o výšce pět metrů na současných sedmnáct. Do trvalého provozu byla nádrž uvedena v roce 1936. Hlavním účelem vodního díla je snižování povodňových průtoků a zlepšování minimálních průtoků pod vodním dílem v období sucha. Je využívána k rekreaci, provozování vodních sportů, rybímu hospodářství a od roku 1997 také k výrobě elektrické energie. Tento popis nalezneme na oficiálních stránkách Povodí Moravy - www.pmo.cz.

Dlouhé Stráně

Dlouhé Stráně jsou tvořeny dvěma nádržemi Horní a Dolní. Dolní slouží jako vodní nádrž pro Horní. Dolní nádrž protéká řeka Divoká Desná. Horní i dolní nádrž slouží jako přečerpávací vodní elektrárny. Z hlediska turismu je to poměrně zajímavý cíl. K nádrži je možné se dostat na kole, autobusem či autem na zvláštní povolení. Další možností jak se dostat k vodnímu dílu je využití lanovky z Kout nad Desnou a z horní stanice jít pěšky k Horní nádrži. Okolo nádrže je asfaltová cesta kde není dovoleno jezdit na kole, koloběžkách a ani na bruslích. Nedá se zde sportovat, ani rybařit. Ale i přes tyto zákazy je to místo zajímavé a stojí za to, jej navštívit.

Obrázek 2. Dlouhé stráně – Dolní nádrž (Zdroj: archiv autorky)

Obrázek 3. Dlouhé stráně – Horní nádrž (Zdroj: archiv autorky)

Vodní nádrž Krásné

Jak uvádí server www.turistika.cz, vodní nádrž Krásné byla vybudovaná v 80. letech 20. století na Hraběšickém potoce. Byla postavena k využití při zemědělských závlahách a k rekreačním účelům, kterým v převážné míře slouží dodnes. Nádrž má plochu asi 9ha, hráz je sypaná cca 200m dlouhá a 6 – 8 m vysoká. V 80. letech byl u hráze naproti restaurace vybudován z lešeňových trubek cvičný skokanský můstek pro akrobatické lyžování. Za zmínku stojí, že na Krásném začínal i olympijský vítěz

(zimní olympijské hry Salt Lake City, 2002) Aleš Valenta. Na nádrži lze provozovat i windsurfing. V místní půjčovně lze zapůjčit šlapadla. Nádrž nese název podle stejnojmenné osady.

Vodní nádrž Nemilka

Další turistický server www.hrady.cz se zmiňuje o Nemilce jako o vodní nádrži na stejnojmenném potoce (0,6 km před jeho ústím do Moravské Sázavy). Nádrž byla zprovozněna v roce 1971 jako zdroj pitné vody pro Zábřeh, později využívána k rekreaci.

Dříve zde bylo údolí s potokem Nemilkou, na němž stával vodní mlýn patřící tvrzi v Nemili. Je zmiňován v kupní smlouvě mezi urozeným pánem Ladislavem Velenem z Žerotína a kupujícím – rytířem Kryštofem starším Huberckem z Belnsdorfu. Později zde byla zřízena kartáčovna. Z mlýnského kola byl udělán stůl, který je dnes na tvrzi. Údolí bylo zatopeno nově budovanou přehradou v 70. letech 20. století. Původně šlo o nádrž na pitnou vodu pro Zábřeh. Dnes je přehrada v soukromém vlastnictví a není veřejnosti přístupná. Rybolov je zde možný s místenkou.

2.2.2 Vybrané řeky Olomouckého kraje

V Olomouckém kraji jsou dominantními řekami Morava a Bečva, ale nejen tyto dvě řeky tvoří říční systém v Olomouckém kraji viz níže.

Řeka Morava

Řeka Morava pramení pod vrcholem Kralického Sněžníku. Její délka je přibližně 354 km z toho 284 km v České republice. Jako úsek vhodný k vodní turistice doporučujeme: Hanušovice – ústí Desné – Olomouc. Jedná se o klidnější tok, mírně tekoucí bez překážek, ale i zde narazíme občasně peřejemi. Je možné místy narazit na spadlý strom nebo jinou překážku, převážně přírodního charakteru.

Řeka Morava je vhodná ke splouvání zejména na jaře a po vydatnějších deštích. V jiných obdobích přílišným množstvím vody neoplývá. Když vyplouváme z Hanušovic, měli bychom brát v potaz, že úsek je vhodný spíše pro zdatné a zkušené vodáky. Když není období bohaté na vodu, je obtížné, spíše téměř

nemožné začít v Hanušovicích. V tomto případě se doporučuje zahájit sjíždění o několik kilometrů níže a to z Postřelova, kde se do Moravy vlévá říčka Desná.

Po proudu se dostaneme do Mohelnice, a odsud již doplujeme do lesnaté krajiny Litovelského Pomoraví, což je chráněná krajinná oblast. Je možné proplout, ale je třeba dodržovat předepsaný režim. Platí zde zákaz táboření a rozdělávání ohňů, a to i u jezů v Řimici a v Hynkově. Nesmí se zde ani vystoupit na břeh a to ani na štěrkopískové náplavy uprostřed řeky. Plujeme-li do Olomouce je třeba využít vedlejších ramen – Malé Vody a Mlýnského potoka. Od 31. července do 1. dubna je možné plout i po hlavním toku Moravy z Litovle do Hynkova, kde je jindy splouvání zakázáno.

I přes tyto zákazy, je to oblíbená trasa a to i z důvodu, že jde o průjezd nevšední nivní krajinou plnou různých druhů chráněných rostlin i živočichů, mimo jiné je zde možné zahlédnout i chráněné bobry.

V posledních pár letech se v Olomouci – Řepčíně, kde se nachází jez na Mlýnském potoku, stalo několik fatálních nehod. K těmto nehodám však nedošlo přímo při splouvání. I přes to, že je zde umístěno několik výstražných tabulí s upozorněním, že je zde koupání zakázáno, již několikrát zde došlo ke smrtelným nehodám.

Řeka Bečva

Bečva vzniká soutokem Vsetínské a Rožnovské Bečvy. Její délka je necelých 62 km. Doporučený úsek pro splouvání je: Valašské Meziříčí – Hranice na Moravě – Osek – Přerov.

Většinou se plavba zahajuje ve Valašském Meziříčí. Řeka není obtížná, proto je vhodná i pro začátečníky. Po povodni v roce 2007 byl u Troubek vybudován kanál zvaný Malá Bečva, kudy je vedena část vody z Bečvy. Kanál se vlévá do Moštěnky, je možné ho sjet, ale i zde je třeba dát si pozor na naplaveniny a případné překážky. Tábořit je možné v Hustopečích, v Hranické loděnici a u druhého Oseckého jezu. Z Oseku je to necelých 10 kilometrů do Přerova. Z Přerova potom můžeme dojet až k soutoku s řekou Moravou (u Troubek).

Řeka Bystřice

Asi 54 km dlouhá řeka, která tvoří levý přítok Moravy a je součástí i Moravskoslezského kraje. Využívána vodáky zejména v jarním období, kdy taje snůh z hor. Většinou je sjízdná z Ondrášova přes Hrubou Vodu, kde může dosahovat i těžké úrovně, odsud pak až do Olomouce, kde je její obtížnost proměnlivá. Místy lehká, ale narazíme zde i na několik nebezpečných jezů, proto je dobré nepodceňovat vybavení a schopnosti posádky.

Řeka Desná

Řeka je dlouhá kolem 40 km. Jako hlavní zdroj Desné můžeme zmínit Divokou Desnou, pramenící na svazích Kamzičnicku v Hrubém Jeseníku. Druhou zdrojovou řekou je Hučivá Desná, která pramení pod Keprníkem. V Koutech nad Desnou se spojují v Desnou. Teče zprvu jižním směrem a poté se stáčí k jihozápadu až ke svému ústí. Do Koutů nad Desnou protékají lesnatým údolím s velkým spádem. Desná ústí zleva do řeky Moravy u Postřelmova. Je sjízdná spíše na jaře a po silnějších deštích. Obtížnost na horním a středním toku může být i středně těžká a na dolním toku spíše lehká.

Řeka Oskava

Web lesů České republiky <https://lesy.cz/> v části věnující se vodstvům uvádí, že vodní tok Oskavy je významným asi 50 km dlouhým levostranným přítokem řeky Moravy, vlévající se v osadě Chomoutov nad Olomoucí. Potok pramení v prostoru horského sedla Skřítek, pod Bílým kamenem, v nadmořské výšce cca 900 m a teče téměř přímo na jih. Má rozsáhlé povodí vějířovitého tvaru, v horních partiích téměř zcela zalesněné. Povodí je značně svažité s velkým výškovým rozdílem mezi údolnicí a rozvodnicí. Rozvodnice probíhá částečně po hlavním jesenickém hřebenu a srážkové úhrny jsou vysoko nad průměrem. Oskava protéká Bedřichovem, Oskavou a Nemřovem, odkud pokračuje do Libiny a dále na Hanou

Řeka Haná

Řeka Haná je po Bečvě druhým největším přítokem řeky Moravy. Podle ní dostal název celý úrodný kraj střední Moravy. Jméno Haná je odvozeno z germánského gana, to znamená bohatý. Řeka Haná je dlouhá asi 57 kilometrů

a vzniká soutokem Malé Hané a Velké Hané ve vsi Dědice u Vyškova. Obě říčky sem přitékají hlubokými údolními od severu z rozsáhlých lesů Dražanské vrchoviny. Haná je klidná a mírná řeka. Někdy však dochází k jejímu rozvodnění. Do Moravy se vlévá u obce Bezměrov severozápadně od Kroměříže. Tento popis nalezneme na webu Regiony české republiky <http://regiony.lusa.cz>.

Řeka Romže

Turistický informační web www.vyletnik.cz uvádí, že délka řeky je okolo 48 kilometrů. Pramení v nadmořské výšce 500 metrů na severním svahu lesního masívu Březiny. Pod Jesencem si řeka dosud zachovala nezměněný ráz koryta s mnoha meandry a zákrutami, kde se najde mnoho vzácných druhů rostlin a zvířat, jako upolín nejvyšší, vodní ptactvo a rak říční. V Konici tok napájí krásný Kamenný rybník s lipovou alejí. Řeka se pod Prostějovem vlévá do Valové.

Řeka Moravská Sázava

Řeka dlouhá asi 30km pramení v Čenkovicích. Patří spíše k méně výrazným a oblíbeným říčkám. Místy může být zarostlá a nepřehledná. Za vhodného stavu vody, který většinou nastává na jaře či po vydatnějších deštích, je sjízdná pro posádku středně zkušenou.

Rozvodí Baltského a Černého moře

Regiony české republiky <http://regiony.lusa.cz> v části zabývající se řekami uvádí jednu z mnoha zajímavostí. Tou je fakt, že v Olomouckém kraji se nachází rozvodí Baltského a Černého moře. Na místě, kde skončil v době ledové svou pouť skandinávský ledovec, prochází v Oderských vrchách hlavní evropské rozvodí mezi Baltským a Černým mořem. Je tu postaven monument, který je symbolem tohoto rozvodí. Do Bečvy a dále přes Moravu a Dunaj směřuje do Černého moře říčka Ludina. Také říčka Velička s přítoky Bradelného potoka, Kouteckého potoka a Mraznice pokračuje spolu s Bečvou, Moravou a Dunajem do Černého moře. Naproti tomu říčka Luha s přítoky Hradečného potoka, Bělolínského potoka, Lučického potoka a Doubravy odtéká do Odry a s ní do Baltského moře.

2.2.3 Vybrané lomy a pískovny Olomouckého kraje

V Olomouckém kraji je velké množství vodních ploch, a to jak veřejně známých, tak i několik veřejností ještě neobjevených. Nyní si některé z nich představíme. Stránky o toulání, přírodě a historii <https://kawi.cz> nám poskytly cenné informace o přírodních koupalištích Olomouckého kraje.

Kamenolom Olšovec

Na okraji vesnice Olšovce nedaleko Přerova se u lesa nachází bývalý lom na pokrývačské břidlice. Od silnice je dobře přístupný krátkým vylámaným úvozem. Západní břeh je strmý, na východním lze vystoupat na lomovou etáž a tam si odpočinout nebo z ní na několika místech sejít k vodě. Koupání je zde povoleno, táboření nikoli. Setkáme se i s jiným názvem – Přední skála.

Obrázek 4. Kamenolom Olšovec (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/olsovec-1.jpg>)

Opatovický lom

Kamenolom v Opatovicích u Hranic sloužil k těžbě drob. Po opuštění se postupně zatápěl, jezero dosáhlo své současné rozlohy v roce 1997, kdy sem byla svedena povodňová voda. Pod hladinou při povodni zůstaly i dva bagry. Lom začal neoficiálně sloužit potápěčům a občas i ke koupání, vstup do něj byl a nadále je zakázán a v roce 2011 měl být dokonce zavezen. Proti tomuto plánu se postavila obec. Místní obyvatelé stále doufají, že by se pro toto místo mohlo najít i legální cesta pro jeho rekreační využití. Nejlepší přístup k lomu je v současnosti z údolí

pod obcí, od cesty u čističky. Vstup je uzavřen závorou a oficiálně se sem stále nesmí a není zde vhodné místo ani pro parkování.

Obrázek 5. Opatovický lom (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/opatovice-3.jpg>)

Lom Výkleky

Zatopený kamenolom ve Výklekách tvoří součást rozsáhlejšího pásma lomů, které slouží k dobývání kvalitních drob. V okolí se sice ještě těží, ale koupání a potápění je zde povoleno. Jezero má hloubku až sedm metrů a bývá příjemně čisté. V létě zde bývá mnoho lidí. Nad lomem je velké parkoviště a v sezóně tu stává i stánek s občerstvením. Vstup do lomu i do vody jsou na vlastní nebezpečí a táboření zde zatím není povoleno. V minulosti byla evidována utonutí a značným nebezpečím pro plavce mohou být padající kameny ze skal do vody.

Obrázek 6. Lom Výkleky (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/vykleky-1.jpg>)

Lom Baldovec

Na jižním okraji obce Baldovec, která leží západně od vojenského újezdu Březina v okrese Vyškov, se nachází menší zatopený lom. Vznikl na svahu Kněží hory. K lomu vede cesta, která je přehrazená velkými kameny, aby do lomu nezajížděla auta. Mimo prostoru v okolí příjezdové cesty jsou jeho stěny velmi strmé.

Koupání je zde povoleno na vlastní nebezpečí. Maximální hloubka lomového jezera je kolem 7 m, viditelnost ve vodě je velmi malá – i tak ale bývá občas využíván potápěči.

Obrázek 7. Lom Baldovec (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/baldovec-1.jpg>)

Štěrkovna Náklo

Hladinu velké zatopené štěrkovny u Nákla dosud brázdí mohutné těžební stroje, na východním břehu je už ale vymezena i pláž ohrazená bójemi, kde je možné provádět různé vodní aktivity. V letních měsících se zde často potkáme s velkým množstvím lidí. Z vodních sportů je zde možné provádět například plavání, windsurfing, používání draka, je možno využít plážové hřiště anebo se občerstvit u stánků.

Problémem zde často bývá parkování. Je zde placené parkoviště, ale některým návštěvníkům se platit nechce, proto auta nechávají nevhodně zaparkovaná podél silnice, která je v těsné blízkosti pískovny. Pro zájemce z Olomouce je možné využít autobusové linky či kola. Vzdálenost od Olomouce je asi 10 Km. Náklo je také populární rybářskou lokalitou.

Obrázek 8. Náklo (Zdroj: Archiv autorky)

Obrázek 9. Náklo (Zdroj: Archiv autorky)

Lom u Nové Vsi

Lom v Nové Vsi u Litovle sloužil k těžbě drob. Po ukončení těžby zde vzniklo 280 metrů dlouhé jezero, které je dnes využíváno ke koupání. Jeho travnaté pláže udržuje přes léto obec, návštěvníci budou příjemně překvapeni i tím, že je zde možnost občerstvení. Nejlepší přístup je právě od Nové Vsi.

Obrázek 10. Lom u Nové Vsi (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/nova-ves-1.jpg>)

Hustopečská jezera

Štěrkopísky uložené v okolí řeky Bečvy se těžily na celé řadě míst. Někde těžba ještě probíhá, jinde již skončila a vzniklé vodní plochy slouží rybářům i k rekreaci. Plochou nejrozsáhlejší jezera leží v jižním sousedství Milotic. Jezer je celkem pět, ale jsou od sebe oddělena úzkými šíjemi, což umožňuje považovat je za jeden celek. Největší rekreační zázemí včetně restaurace a travnatých pláží je na východní straně areálu. Na ostatních místech jde spíše o menší pláže skryté mezi stromy. Na protějším břehu Bečvy, kde leží několik dalších menších jezer, byla v roce 2013 vyhlášena přírodní památka Hustopeče – Štěrkáč.

Obrázek 11. Hustopečské jezero (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/hustopece-1.jpg>)

Pískovna Jadran

Jezero bývalé pískovny se nachází na břehu řeky Bečvy mezi Osekem a Lipníkem nad Bečvou. V letních měsících jde o značně navštěvovanou vodní plochu. Najdeme zde příjezdovou cestu až k vodě, stánky s občerstvením a sociálním zařízením. Je zde možné rybařit a dokonce i vyznavači nudismu zde mají vyhraněný prostor. Jadran leží hned vedle cyklistické stezky, tudíž i mnoho in-line bruslařů a cyklistů využívá Jadran k občerstvení v místních stáncích nebo svlažení po tréninku či výletu. V létě zde také můžeme poměřit své síly v triatlonovém závodě zvaném Osecký triatlon.

Obrázek 12. Jadran (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/jadran-1.jpg>)

Lom u Dalova

Původně hluboký lom na břidlici asi 20 km severně od Olomouce. Nyní je téměř úplně zatopený. V jeho okolí se nachází chatová oblast, takže v létě jej místní obyvatelé i ostatní návštěvníci často využívají. Je vhodný ke koupání.

Obrázek 13. Lom Dalov (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/dalov-1.jpg>)

Želechovice

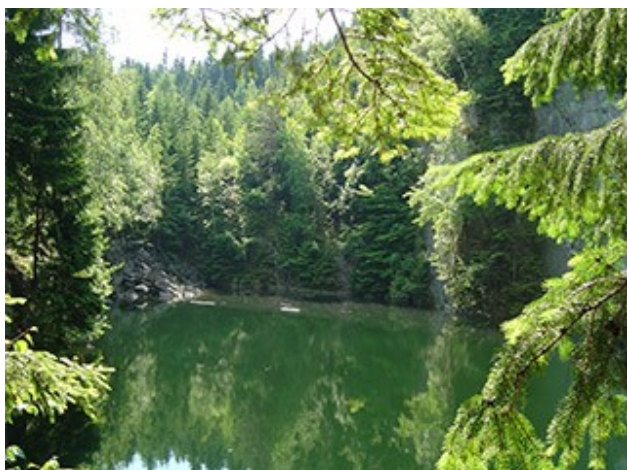
Bývalá pískovna nedaleko Uničova je lákadlem pro návštěvníky většinou po dobu celého léta. Vstup do vody není nikterak strmý, tudíž se do vody dostaneme poměrně bez větších obtíží po písčitém či oblázkovém podloží. Plocha okolo pískovny je travnatá. O pískovnu se stará obec, proto je poměrně udržovaná. Výhodu můžeme shledat i v tom, že k dispozici je zde občerstvení i sociální zázemí. Jsou zde tři mola se schůdky umožňující přímý vstup do vody a také parkování, které je zde zdarma. Nutno podotknout, že i zde je koupání na vlastní zodpovědnost.

Lomy Rychlebských hor

V Rychlebských horách, které se nacházejí v Javornickém výběžku, severozápadně od Jeseníku, nalezneme množství zatopených lomů. Pohoří Rychlebských hor se táhne v délce okolo 30 kilometrů od Bílé Vody až po Ostružnou. Rychlebské hory jsou hraničním pohořím mezi Českou republikou a sousedním Polskem. Vybrali jsme je také proto, že tyto hory svou působivou krásou překvapivě ještě nepřilákaly davy turistů a jsou tedy výbornou volbou pro turistické dobrodruhy, kteří preferují spíše klidnější části hor. Při návštěvě se můžeme těšit na hluboké smrkové lesy, dlouhé hřebeny a v neposlední řadě na množství zatopených lomů s průzračně čistou vodou. Veškeré informace o lomech Rychlebských hor jsou k nalezení na stránkách www.rychleby.cz odkud jsme čerpali i v následujícím textu.

Arcibiskupský lom

Krásný lom obklopený jehličnatým lesem. K tomuto lomu se dostaneme z osady Zelená Hora lesní cestou. Asi po 400 m odbočíme doprava a dojdeme po svých, neboť kvůli zákazu vjezdu nelze k lomu dojet autem. K vodě neexistuje pozvolný vstup, je nutné slézt po kamení. Je tedy třeba dbát zvýšené pozornosti a opatrnosti, aby ještě před samotným započítáním sportovní či rekreační činnosti nedošlo ke zranění.

Obrázek 14. Arcibiskupský lom (zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1201)

Žulový vrch (Brankopy, Vápenná)

Lom nacházející se východně od obce Vápenná, téměř na samém vršku kopce Žulový vrch (dříve Brankope – 718 m.n.m.), podle něhož se nazýval i samotný lom. K lomu se nejlépe dostaneme po modré turistické značce z Vápenné (cca 4,5 km). Nad lomem se nachází od roku 1965 trepská osada Stříbrná pavučina.

Obrázek 15. Brankopy (zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1384)

Kaolínka

Jeden z nejkrásnějších lomů v kraji, připomínající ve zmenšeném měřítku romantickou krajinu Divokého západu či kanadských jezer. K lomu se nejlépe dostaneme po silnici z Vidnavy na Stachlovice, kde je nutné zahrnout do leva a jít podle mapy. V lomu se dříve těžil kaolín a i dnes jsou břehy a okolí bílé a v některých dnech je bílá dokonce i voda.

Obrázek 16. Kaolinka (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1216)

Rampa

Jeden z dominantních a často navštěvovaných lomů v Černé Vodě, jehož hlavní zvláštností je naříznutá vysoká kolmá stěna. Na první křižovatce (směrem od Žulové) odbočíme vpravo a po červeném značení dojdeme až k lomu.

Obrázek 17. Rampa (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1225)

Žulová–Transgranit

Na pohled krásný lom ležící v neméně krásném prostředí, nás překvapí svým uzavřeným tvarem a prostorností zároveň. Těžba zde skončila v roce 1998 a nějaký čas se uvažovalo o znovu zprovoznění, ale v současné době je již lom pro těžbu uzavřen. Hned za železničním přejezdem v Žulové směrem na Černou Vodu odbočíme vpravo a za nedlouho narazíme na lom. V blízkosti jsou buňky sociálního vybavení, kovárna a přístřešky pro hrubou kamenickou výrobu.

Vaněk–Skorošice

Jeden z neznámějších žulových lomů v kraji. V letních dnech zde bývá mnoho návštěvníků. Jedná se o krásný lom schovaný v terénu. Lom najdeme po pravé straně cesty z Žulové směr na Javorník.

Obrázek 18. Vaněk (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1284)

Vycpálek–Vápenná

Hned u vstupu k lomu najdeme pomník s podobiznou zakladatele Jana Vycpálka. Lom zabírá téměř celý prostor kopce, který se tyčí nad vodou. Lom nalezneme u obce Vápenná po levé straně silnice ve směru k osadě Zelená Hora.

Obrázek 19. Vycpálek (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1294)

Roklina

Jeden z méně známých a méně navštěvovaných lomů v osadě Rokliny u Černé Vody. Jeho skrytost v terénu však vytváří klidné prostředí. Krom jednoho místa

má lom díky vysokým stěnám problematický přístup k vodě. V lomu byl zaznamenán výskyt raka říčního a malých ryb. Výskyt raka je tedy známkou velké čistoty vody.

Obrázek 20. Roklina (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1749)

2.2.4 Vybraná jezera Olomouckého kraje

V České republice jezera, v pravém slova smyslu, budeme hledat jen těžko. Nanejvýše několik ledovcových jezer zejména na Šumavě, v Jeseníkách pak většinou zarůstající rašelinová jezírka, krasová jezera vytvořená většinou spodní vodou v propastech či jeskyních a v neposlední řadě jezera vytvořená řekou či sesuvem. Největší množství takzvaných jezer u nás tvoří jezera umělá, tedy vytvořená člověkem. V naší práci si uvedeme několik jezer umělých, a to zejména těch, která se dají využít k účelům rekreace či sportovních činností.

Jezero Poděbrady

Vyhledávané jezero u Olomouce. Je vhodné jak pro rodiny s dětmi, které zde chtějí trávit letní dny, tak i pro dobré plavce. Návštěvníci se mohou těšit na písčnou pláž i na zátoku určenou pro děti. K dispozici je občerstvení se sociálním zařízením. Jako velkou výhodou můžeme shledat fakt, že jezero je pravidelně sledováno hygieniky.

Poděbrady jsou velice oblíbenou lokalitou, dá se říct v podstatě celoročně. V létě je zde dominantní aktivitou koupání, v zimě, když je dostatečný mráz, sem lidé chodí bruslit nebo běžkovat na zasněžené jezero. V ostatních ročních obdobích je tato lokalita oblíbená zejména pro běh, cyklistiku a také pro procházky.

Značnou výhodu můžeme spatřovat i v tom, že sem z Olomouce vede cyklostezka, můžeme sem dojet autobusem nebo pohodlně autem, které můžeme nechat na velkém parkovišti přímo u jezera.

Mohelnická jezera

Na informačním webu www.regionmohelnicko.cz je možné nalézt velké množství informací o celém regionu a mimo jiné i o Mohelnických jezerech. Jezera nalezneme mezi Moravičany a Mohelnicí. Tvoří ji dvě jezera, a to Mohelnický bagr a Moravičanské jezero (90 ha). Obě jezera se vyznačují průzračnou vodou. Čistotu vody můžeme přiřknout i tomu, že podloží je písek a dochází pomocí písku k filtraci vody. V blízkosti jezer lze i kempovat neboť poblíž Moravičan je menší kemp. Okolo jezer jsou především na travnaté plochy. I zde je koupání na vlastní nebezpečí. Jednu zajímavost také zmiňuje server regionmohelnicko.cz. Touto zajímavostí je, že Moravičanské jezero je důležitým ornitologickým místem s pravidelným monitorováním hnízdícího ptactva a že celkový zjištěný počet 70 hnízdících druhů ptáků je dokladem ornitologické důležitosti této přírodní rezervace.

Obrázek 21. Mohelnická jezera

(Zdroj:https://www.mohelnice.cz/assets/Image.ashx?id_org=9803&id_obrazky=21385&datum=12%2F4%2F2016+8%3A23%3A58+PM)

Tovačovská jezera

Tovačovská jezera začala vznikat v padesátých letech minulého století jako zatopená plocha po těžbě stěrku a písku. Jezera se nachází jihovýchodně od města Tovačov, nedaleko soutoku řeky Moravy s Bečvou. Celková výměra jezer činí cca 330 ha a každým rokem se zvětšuje.

Jezera jsou tvořena ze čtyř samostatných vodních ploch. Severní jezero je využíváno jako zdroj pitné vody. Přírodní podmínky tohoto území tvoří příznivé podmínky pro řadu rostlin a živočichů. Byla zde zaznamenána přítomnost několika chráněných druhů živočichů, na sedmdesát druhů ptáků a přes 30 druhů ryb. Nedaleko jezer se nachází Národní přírodní rezervace Zástudánčí. Ve všech jezerech je povolen sportovní rybolov. Na všech jezerech také platí zákaz koupání, až na výjimky. Je třeba připomenout, že se jedná o zásobníky pitné vody a aktivní těžební prostory. Proto je vstup a vjezd na jezera regulován (<http://pvnovinky.cz/>).

Současné platné názvy jezer:

I – Jezero sever, též Vodárenské jezero – z jezera je přímý vodárenský odběr, jedná se o I. pásmo ochrany vodního zdroje, připravuje se přetěžování jezera.

II – Troubecké jezero – na tomto jezeře je také přímý vodárenský odběr, jedná se také o I. pásmo ochrany vodního zdroje. Stále zde probíhá těžba štěrku.

III – Annínské jezero – na jezeře již byla těžba ukončena. Jedná se však stále o II. pásmo ochrany vodního zdroje. Pouze na vymezené části tohoto jezera, kterou má v pronájmu město Tovačov, neplatí zákaz koupání. Prostor vyhrazený pro koupání a vodní sporty je na břehu vyznačen informačními cedulemi a na hladině plovoucími bójemi. V prostoru pro koupání není povoleno používat jakékoliv čluny. Na břehu pak není možné rozdělávat oheň ani tábořit.

IV – Skašovské jezero – těžba štěrku zde stále probíhá. Jezero využívá Jacht klub Tovačov.

Rybolov na jezerech je povolen pouze pro držitele patřičných povolenek. Pouze rybáři mohou mít na vymezených částech jezer umístěný stan nebo karavan a pro vjezd motorovým vozidlem musí mít zvláštní povolení. Pouze rybáři mohou na hladině jezera používat čluny.

Chomoutovské jezero

Jak uvádí server věnující se ochraně přírody a chráněným lokalitám www.ochranaprirody.cz, je kvůli vyrušování hnízdících ptáků na Chomoutovském jezeře zákaz koupání a vodních sportů (využívajících různých plavidel), vyjma těch, které získaly odůvodněnou výjimku z tohoto zákazu. Území trpí rovněž velkým množstvím nelegálních skládek, které jsou zde zakázány. I zde se přes zákazy v letních měsících setkáme s lidmi, kteří je bez ostychu porušují.

Obrázek 22. Chomoutovské jezero (Zdroj: <http://www.ochranaprirody.cz/lokality/?idmzchu=1663>)

Obrázek 23. Chomoutovské jezero (Zdroj: <http://www.ochranaprirody.cz/lokality/?idmzchu=1663>)

Jezero Florián–Písečná

Nedaleko vesnice Písečná v Jeseníkách, blízko města Zlatých Hor je možné navštívit Rezidenci Písečná. Najdeme zde jezero Florián i se zázemím v podobě značně luxusní chalupy, nabízející různé služby. Rybolov je povolen jen ubytovaným, a to za poplatek. Koupání je pro ubytované zdarma, z čehož vyplývá poplatek pro neubytované. Je možné si zde zapůjčit loďky, vodní skútr a můžeme si zkusit i vodní lyžování. Zázemí Residence nabízí také bowling a možnost hry plážového volejbalu.

Zde záleží na každém, zda využije zpoplatněných aktivit nebo se raději vydá na výlet k některému s volně přístupných lomů s průzračnou vodou i bez poplatků.

2.2.5 Vybrané rybníky Olomouckého kraje

Olomoucký kraj, stejně tak jako není krajem jezer, tak není ani krajem mnoha rybníků. Najdeme zde spíše větší množství méně významných či méně zajímavých rybníčků či rybníků, než velkých vodních ploch. V následujícím textu si alespoň některé z nich představíme.

Hrdibořické rybníky

Hrdibořické rybníky jsou národní přírodní památka obce Hrdibořice v okrese Prostějov. Jak uvádí server www.ochranaprirody.cz, důvodem ochrany jsou Velký a Malý rybník, které vznikly na rašelinové půdě. Nalezneme zde i čtyři další malá jezírka, která vznikla jako následek drobné těžby rašeliny. Rákosiny kolem Velkého rybníku umožňují hnízdění mnoha druhů vodního ptactva. Jediné rekreační využití zde je turistika, pozorování živočichů a rostlin či rybaření.

Sudkovský rybník

Na informačním webu www.turistika.cz se v části věnované rybníku Sudkov uvádí, že největší (rozlohou) a nejstarší zajímavostí Sudkova je zdejší rybník. Původně se rozkládal jižně od obce. Ve středověku se pás rybníků táhl v oblasti dolního toku Desné až k soutokům Moravy a Moravské Sázavy a nakonec i dál na severozápad v údolí Moravy až k Bohutínu. Dnešní rozloha rybníka je 6,5 ha. Na jeho ploše najdeme 4 ostrůvky, díky nimž je rybník sídlištěm vodního ptactva. V současnosti je užíván výhradně sportovními rybáři. Díky blízkému hostinci U Adély je pak i příjemnou zastávkou u dálkové cyklotrasy Moravská stezka, která kolem prochází a je i hojně využívaná cyklisty z nedalekého Šumperka i Zábřeha a okolí. O koupání se zdroj www.turistika.cz nezmiňuje.

Rybník Amerika–Olomouc, část Holice

Jedná se o tři na sebe navazující rybníky, kde je možnost sportovního rybolovu i koupání v čistém udržovaném prostředí se zázemím. Areál je možné využít celoročně, pískovna o rozloze 1,5 ha nabízí prostor nejen pro rybaření. Nalezneme zde i travnaté plochy, připomínající pláže a restaurační zařízení. Lze tedy uvést, že se jedná o oázu klidu v blízkosti rušného města. Celoročně se zde konají různé kulturní akce.

Kaprodrom–Olomouc, část Nové Sady

Rybník podobného rázu jako je Amerika nalezeme v Olomouci minimálně ještě jeden. Jedná se o poměrně unikátní místo, které se nazývá Kaprodrom. Jde o odpočinkovou zónu nedaleko centra města. Je zde možné celoročně rybařit. Najdeme zde lanové centrum pro děti, pískoviště a další atrakce. Zajímavostí je work–out zóna, kde je možné si zdarma zacvičit vlastní vahou na čerstvém vzduchu. Dalším sportovním využitím může být plážový volejbal či fotbal na místním hřišti. Dokonce zde můžeme hrát i pétanque či stolní fotbal. Je možné využít pramičku anebo se vykoupat. Po domluvě lze v místním restauračním zařízení pořádat různé akce či oslavy.

Rybník Oborník

Informační server www.kudyznudy.cz zmiňuje, že zábřežský rybník pochází z dob slavných Tunklů. Oborník neboli Zámecký rybník vznikl jako řada dalších koncem 15. století. Rybníkářství zde bylo rozšířeno již před husitskými válkami. Dnes je místem odpočinku obyvatel města. Jedná se o vodní plochu využitelnou především pro rybolov. Okolí však také můžeme využít pro zdravotní procházky či pozorování místní fauny a flóry.

Kamenný rybník

Menší rybník, který leží nedaleko Babic. Najdeme jej na levé straně ve směru ze Šternberka směrem k Rýmařovu. Z cesty je vidět menší rybník – U obalovny, který je spíše vhodný pro rybáře, a za tímto menším najdeme Kamenný rybník. Rybník slouží jako přírodní koupaliště nejen místním, ale i obyvatelům nedalekého Šternberka. Rybník je hojně využíván i rybáři. V blízkosti rybníka je možné se občerstvit.

Velký rybník

Svou rozlohou je největším rybníkem Jesenicka i Rychlebska. Leží nedaleko Černé Vody v Rychlebských horách. Slouží převážně k odchovu ryb. Významnou akcí je zde pravidelný podzimní výlov. Další z rybníků určený převážně pro účely chovu ryb a jejich výlovu.

Bobrovník

Jak napovídá název tohoto rybníku nedaleko Lipové Lázně v Jeseníkách, zřejmě se zde vyskytovali bobři. Rybník je určen jak k rybolovu tak i k rekreaci. Poblíž je i kemp a občerstvení.

2.3 MOŽNOSTI PRO VODNÍ SPORTY A AKTIVITY SPOJENÉ S VODNÍM PROSTŘEDÍM V OLOMOUCKÉM KRAJI

Volné potápění

S touto aktivitou se v Olomouckém kraji zcela běžně nesetkáme, i když ji pravděpodobně lze provozovat kdekoli. Bylo však nalezeno několik nabídek kurzů, ale odkaz přímo na místa, kde je možné se potápět nikoliv. Dalo by se uvažovat o hlubších lomech či pískovnách. Běžně se jedná o ponory hluboké několik desítek metrů, což je v našich podmínkách složitě najít.

Jachting

Jacht kluby v Olomouckém kraji jsme našli v Chomoutově – jachetní klub Olomouc, TJ Sokol Tovačov, Jachtklub Prostějov (Plumlovská přehrada) Tělovýchovná jednota Prostějov (Mostkovice) a oddíl jachtingu spadající pod TJ Sokol Mohelnice a yacht klub Jeseník. O posledním zmiňovaném však nebyly nalezeny žádné relevantní informace.

Kanoistika

V Olomouckém kraji je několik sportovních klubů zaměřených na kanoistiku. Kanoistické kluby či oddíly nalezneme dva v Olomouci. První je zaměřen na rychlostní kanoistiku a druhý na sjezd a slalom. Další loděnice najdeme v Hranicích, Kojetíně, Přerově, Litovli, Šumperku, Grygově a také ve Štěpánově. Konkrétně v Olomouci to však s rychlostní kanoistikou nevypadá příliš dobře, neboť se od letošního roku 2018 plánuje výstavba dvou mostů přes řeku Moravu. Se stavbami mostů je spojena regulované snížení stavu vody v řece, a to na dobu nejméně čtyř let. V období sníženého stavu vody budou členové kanoistického klubu trénovat na jiném úseku řeky Moravy než-li doposud. Nejspíše v oblasti Nové Sady blízko Kojeneckého ústavu v Olomouci. To samé se týká i olomouckých veslařů, kteří nejspíše přesunou své aktivity ke Grygovu.

Kitesurfing

Lze provozovat na větších plochách, kde má surfař dostatek místa a neohrožuje nikoho dalšího. V našich podmínkách by akceptovatelná místa byla – Náklo, Tovačov, Poděbrady či Moravičany a kdyby surfaři dostali výjimku tak by bylo možné jezdit i na Chomoutov.

Paddleboarding

Při dostatečném množství vody, vlastnictví nebo a možnosti vypůjčení pádla a boardu je možné vykonávat tuto činnost prakticky na jakémkoliv hladině, tedy na řece, rybníku, jezeře i lomu či na písčinně.

Plavání

Plavání ve volné přírodě může mít i v našich podmínkách lehkou příchut' adrenalinu. Záleží na tom, kdy a kde se plavání uskutečňuje. V podstatě je možné plavat kdekoliv. Když se vydáme na plavbu v jakémkoliv přírodním prostředí, měli bychom myslet především na své zdraví a bezpečnost. Je známo několik případů, kdy plavci neodhadli své schopnosti a svým špatným odhadem se připravili o život.

Ploutvové plavání

Pakliže se nejedná o závodní sport, omezený pravidly a speciálním vybavením, tam kde lze plavat bez ploutví, lze plavat i s ploutvemi. V podmínkách krytých bazénů kdekoliv, kde je to povoleno nebo není zakázáno. Pokud bychom chtěli trénovat, tak se můžeme přihlásit do klubů: Klub sportovních potápěčů Olomouc či Skorpen Přerov.

Potápění

V našich podmínkách se potápění provozuje spíše na krytých bazénech s příslušnou hloubkou. Pro vyznavače potápění v přírodě jsou doporučeny v následující lokality (tyto lokality uvádí server www.stranypotapecske.cz):

Lom – Arcibiskupský, Vycpálek, Rampa, Žulová – Ostrůvek, Vaněk, Roklina, Rampa, Štachlovice, Výkleky, Opatovice, Olšovec dále pak jezero Poděbrady, Hranická propast a Tovačovská jezera (Annínský rybník, Troubky 2, Skašovský rybník). Další variantou, pak může být potápění se šnorchem, ploutvemi a brýlemi, které není tak náročné na výstroj a které lze opravdu provádět kdekoliv ve vodě.

Rafting a vodní turistika

Nejnámější místo pro rafting pro většinu vodáků je oblast Litovelského Pomoraví. Není to však jen Pomoraví, co nabízí jízdu na raftu. Zejména v jarním období, kdy je více vody je dobře sjízdná Bečva, Morava na horním toku, Bystřice, Desná či Moravská Sázava. Více informací o možnostech splouvání řek na různých typech lodí v Olomouckém kraji nalezneme na příslušných stránkách firem věnujících se této činnosti – viz níže (vybrané půjčovny lodí v Olomouckém kraji najdeme ve výsledcích).

Skoky do vody

Nebudeme-li je považovat jen za sportovní disciplínu, můžeme je považovat za zábavu, která také patří k činnostem spojeným s vodním prostředím. Nedoporučuje se v žádném případě skákat do vod, které neznáme a neznáme jejich hloubku. Je známo mnoho případů, kdy především mladí lidé neuváženě hazardovali s životy tím, že skákali ze skal či mostů a při tom se velice vážně až smrtelně zranili. Pokud, ale někdo skákat do vody chce, je lepší zvolit sportovní disciplínu – skoky do vody. I tento sport vyžaduje pečlivý trénink pod vedením zkušených trenérů. Většinou se trénuje na plaveckých bazénech s adekvátní hloubkou. V Olomouckém kraji jsme však nezaznamenali žádný specializovaný oddíl.

Surfing a windsurfing

V našich podmínkách jen těžko nalezneme vhodné místo pro surfování. Jiné to už může být s windsurfingem například v Moravičanech, kde najdeme i loděnici, kde si můžeme náčiní vypůjčit a využít i služeb instruktora. Dále je windsurfing možné zkusit na nádrži Krásné u Šumperka nebo na Nákle či v Tovačově.

Synchronizované plavání

V Olomouckém kraji vedeno pod SK UP Olomouc (sportovní klub Univerzity Palackého) na plaveckém bazéně.

Veslování

V Olomouci má poměrně dlouhou tradici i rozsáhlou členskou základnu. Další veslařský klub najdeme v Přerově.

Vodní pólo

Vodní pólisté trénují na krytých bazénech v Přerově a v Olomouci.

Vodní lyžování

Zájemce o vodní lyžování, je třeba odkázat ke břehům pískovny Nákla nebo k rybníku Florián – Písečná. Jinak v podmínkách Olomouckého kraje nenajdeme příliš mnoho míst poskytující možnost a podmínky vhodné vodnímu lyžování. Pro tuto zábavu se nejspíše budeme muset vydat do jiných míst (nejbližší zřejmě Pasohlávky – Nové Mlýny).

Ololod' (plavba v centru Olomouce – řeka Morava)

Raritou Olomouckého kraje je bezesporu OLOLOŇ, kotvící u Envelopy v Olomouci. Jedná se o loď, pojmenovanou Kordulka, která zájemce poveze směrem proti proudu řeky Moravy, na dohled Klášterního Hradiska a poté zpět s proudem na místo odkud vyplula. Plavba je doprovázena komentářem o historii Olomouce a různých zajímavostech o městě a blízkém okolí. Jedná se o poměrně ojedinělou atrakci ve městě.

Rybaření

Tuto velice oblíbenou činnost lze provozovat takřka kdekoliv. Nejsme-li však držitelé patřičných oprávnění, je zřejmě lepší rybařit na soukromých rybnících či jezírkách, kde nehrozí případná kontrola či pokuta. V Olomouckém kraji existuje velké množství soukromých lokalit vhodných pro rekreační i závodní rybolov. Jmenujme některé: Amerika – Olomouc (Holice), Sobáčov, Skalička u Hranic na Moravě, dále pak na Prostějovsku Čechovický rybník a Čertovy rybníky. Mimo tyto lokality, je lepší se bez oprávnění nepohybovat a tím se nevystavovat případným nepříjemnostem spojeným s kontrolou a obviněním z pytláctví.

Koupání v přírodních vodách

Jak jsme mohli zjistit v předešlém textu, míst nabízejících sportovní vyžití zahrnujících i koupání je v Olomouckém kraji poměrně dost. Každý, kdo upřednostňuje přírodní koupání před veřejnými plovárnami či bazény má možnost si vybrat z některých přírodních koupališť. Při výběru je třeba brát v potaz i to, že na dosti místech, kde se lidé běžně koupají, je tato činnost na vlastní nebezpečí

nebo dokonce zakázána. Neměli bychom tyto zakazy ignorovat, neboť tam jistě jsou z určitého důvodu.

3 CÍLE A ÚKOLY

Cílem práce bylo předložit přehled průzkumem zjištěných informací o vhodnosti vybraných vodních ploch pro vodní sporty a rekreační aktivity v Olomouckém kraji. Úkolem pak bylo zhodnocení zjištěných výsledků a předložení SWOT analýzy k uvedené problematice daného kraje

3.1 Cíle

- Předložit přehled průzkumem zjištěných informací o vhodnosti vybraných vodních ploch pro vodní sporty a rekreační aktivity v Olomouckém kraji.
- Vyhodnotit zjištěné výsledky.
- Předložit SWOT analýzy k uvedené problematice daného kraje vzhledem k vodním sportům a rekreačním aktivitám.

3.2 Úkoly

- Studium literatury vztahující se k tématu.
- Určení výzkumného souboru.
- Získání údajů a dat k vodním plochám v Olomouckém kraji.
- Zpracování a vyhodnocení výsledků.

3.3 Výzkumná otázka

- Jaké jsou možnosti vodních ploch v Olomouckém kraji a jejich vhodnost pro vodní sporty a rekreační aktivity.

4 METODIKA VÝZKUMU

4.1 Výzkumné metody

- Přehledová studie – Vojtíšek (2012, 54) uvádí, že se jedná o nástroj pro shrnutí a vytvoření přehledu o vývoji a aktuálním stavu poznání ve zvoleném tématu s důrazem na výsledky výzkumů a literaturu.
- SWOT analýza – slouží k určení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

4.2 Výzkumný soubor

Sledovaný soubor se skládal z vodních ploch Olomouckého kraje rozdělených na:

- řeky;
- přehrady;
- lomy a pískovny;
- jezera;
- rybníky.

4.3 Metoda získání dat

Sběr dat probíhal ve 3 částech:

- 1) geografické členění – sloužilo pro přesný přehled vodních ploch Olomouckého kraje a určení jejich lokalit pro následující získání dat;
- 2) literární a internetové zdroje – získání údajů a dat k jednotlivým vodním plochám;
- 3) osobní získání dat – upřesnění údajů a dat k jednotlivým vodním plochám, popřípadě získání údajů a dat, pokud nebyly zřejmé z literárních a internetových zdrojů.

4.4 Organizace výzkumu

Po předchozím studiu literatury a informačních zdrojů vztahujících se k dané problematice probíhal výzkum a sběr informací pro vytipované lokality od 25. ledna 2018 do 25. března 2018. Výběr lokalit a konkrétních vodních ploch byl určen na základě geografického členění Olomouckého kraje

4.5 Analýza dat

Ke zpracování získaných dat byla využita SWOT analýza.

4.6 Rozsah platnosti

Tato práce má díky širokému spektru výběru vodních ploch a jisté míře subjektivnosti svá vymezení a omezení.

4.6.1 Vymezení práce

Výsledky práce budou platit pouze pro vybrané vodní plochy Olomouckého kraje.

4.6.2 Omezení práce

Omezení jsou spojena s výše uvedenou dávkou subjektivnosti při volbě a hodnocení vodních ploch pro tuto práci.

5 VÝSLEDKY

Výsledky práce shrnují zjištěné informace o dané problematice Olomouckého kraje. Každá podkapitola má svou výsledkovou tabulku se základními zjištěnými údaji a SWOT analýzu.

5.1 Řeky

5.1.1 Základní informace

V Olomouckém kraji najdeme v podstatě 6 řek, které je v daných obdobích a za daných podmínek možné sjíždět. Některé říčky či potoky, které zde však neuvádíme, by bylo možné v určitých úsecích a za určitých podmínek také sjíždět, např. Oskava, Haná, Branná.

Tabulka 1. Řeky Olomouckého kraje

Řeka	Úsek	Délka (km)	Obtížnost	Sjízdný úsek	Kdy
BEČVA	soutok – ústí do Moravy	61.2–0.0	ZWC	celá	většinou celoročně, místy s přenášením
BYSTŘICE horní úsek	Ondrášov – Domašov	41.4–33.4	ZW	-	-
BYSTŘICE střední úsek	Domašov – Hrubá Voda	33.4–20.8	WW II+	celá	na jaře nebo po deštích
BYSTŘICE dolní úsek	Hrubá Voda – ústí do Moravy	20.8–0	WW I–	-	-
MORAVA horní úsek	chata Viléminka – Velká Morava	352.0–344.0	WW III	horní	na jaře nebo po deštích
	Velká Morava – Hanušovice	344.0–328.0	WW III–		
MORAVA střední úsek	Postřelmov – Olomouc	301.5–237.0	ZW	střední	celoročně
MORAVA dolní úsek	Olomouc – ústí do Dunaje	237.0–0.0		dolní	
Potok MLÝNSKÝ NÁHON celý úsek	odbočení náhonu z Moravy – ústí do Moravy	17.7–0.0	ZW	celý	celoročně
DESNÁ horní, střední úsek	Kouty – Vikýřovice	31.0–13.8	WW II	horní, střední	na jaře nebo po deštích
DESNÁ dolní úsek	Vikýřovice – ústí do Moravy	13.8–0.0	WW I–ZWC	dolní	
MORAVSKÁ SÁZAVA horní, střední úsek	Žichlínek – Lupéné	30.4–8.7	WW I–ZWC	horní	na jaře nebo po deštích
MORAVSKÁ SÁZAVA dolní úsek	Lupéné – ústí do Moravy	8.7–0.0	ZWC	dolní	

Dostupné z: <https://www.raft.cz/sjizdnost.aspx>

STUPNICE OBTÍŽNOSTI ŘEK dle serveru kanoe.cz:

WW 1 Stupeň obtížnosti: lehký

Občas malé peřeje s pravidelnými nízkými vlnami. Jízdní dráhu lze snadno poznat.

WW 2 Stupeň obtížnosti: středně těžký

Častější peřeje, vlny poněkud pravidelné, víry a protiproudy lze snadno poznat lehké a středně těžké propusti.

WW 3 Stupeň obtížnosti: těžký

Četné peřeje s vysokými nepravidelnými vlnami, hřebeny, víry a protiproudy. Jízdní dráhu nelze vždy snadno poznat těžké propusti.

WW 4 Stupeň obtížnosti: velmi těžký

Dlouhé peřejnaté trati s vysokými nepravidelnými vlnami, těžkými hřebeny, válci, víry a ostrými protiproudy. Jízdní dráhu lze poznat často jen nesnadno, doporučuje se prohlídka z břehu. Nejtěžší propusti.

WW 5 Stupeň obtížnosti: mimořádně těžký

Dlouhé nepřetržité peřeje s těžkými zcela nepravidelnými hřebeny a válci. Nutno přejíždět zalité kameny, nejtěžší víry a protiproudy. Rychlost proudu často mimořádně velká. Je nezbytné prohlédnout trať ze břehu.

WW 6 Stupeň obtížnosti: nesmírně těžký

Splouvání všech jmenovaných obtížností až na současnou hranici možnosti překonání.

V Olomouckém kraji se nesetkáme s WW4 ani s WW6.

V Olomouckém kraji jsme vzbrali 10 půjčoven lodí (viz tabulka 2).

Tabulka 2. Vybrané půjčovny lodí

Název	Místo	www stránky
Občanské sdružení In Life	Litovel	www.in-life.cz
Radomír Gnida	Hranice	www.vvsportclub.zealnet.cz
PK cestovní agentura, s.r.o.	-	www.pklode.cz
MONZUN, s.r.o.	Šumperk	www.monzun-sro.cz
Milan Kapoun	Přerov	www.pujcovnalodi.webpark.cz
PujcovnaClunu.cz – Zdeněk Vrána	Prostějov	www.pujcovnaclunu.cz
Tydra tour	Šumperk	www.tydra.cz
Půjčovna lodí Bufu	Zadní Újezd, Medlov	www.bufur.cz
CK Perej Tours	Olomouc	http://www.perej.cz/
Rafting Morava	Olomouc	http://www.raftingmorava.cz/

5.1.2 SWOT analýza

Silné stránky – nižší frekventovanost provozu na řekách Olomouckého kraje, než – li na řekách v Čechách.

Slabé stránky – méně solidních kempů, často málo vody v letní sezóně a téměř žádná divoká řeka.

Příležitosti – vybudování kempů v okolí řek, více lávek či mostků přes řeky a tím příliv turistů, cykloturistů i vodáků, vybudování umělého kanálu pro slalom a sjezd – příliv i zahraničních sportovců a turistů do kraje – příliv financí, možnosti pro investory i podnikatele.

Hrozby – s případným zvýšením pohybu vodáků např. v Litovelském Pomoraví by mohlo docházet k většímu znečištění přírody a poškozování přirozeného prostředí pro některé živočichy a rostliny.

5.2 Přehrady

5.2.1 Základní informace

V Olomouckém kraji není příliš mnoho nádrží, které jsou významné pro rekreační či sportovní aktivity. Uvádíme zde 6 zajímavých přehrad Olomouckého kraje, které lze využít pro sport, turistiku či jiné aktivity. Dvě z nich jsou spíše turistickými cíli – Dlouhé stráně horní i dolní nádrž, ale ostatní lze využít i pro rekreační účely či sportovní aktivity.

Tabulka 3. Vybrané přehrady Olomouckého kraje

Název	Dlouhé Stráně –horní nádrž	Dlouhé Stráně – dolní nádrž	Plumlov	Nemilka	Krásné	Božeňov
Rekreační využití	ne	ne	ano	ano	ano	ano
Sociální služby/ kemp/ občerstvení/ WC	ano	ano	ano	ne	ano	ano
Infocentrum	ano	ano	ne	ne	ne	ne
Rybolov	ne	ne	ano	ano/povolenka	ano	ano
Vodní elektrárna	ano	ano	ano	ano	ne	ne

5.2.2 SWOT analýza

Silné stránky – jedinečnost přehrady Dlouhé stráně – turisticky vyhledávaný cíl.

Slabé stránky – malé množství přehrad vhodných k rekreačním účelům a neadekvátní sociální zázemí, častěji se vyskytuje nižší kvalita vody.

Příležitosti – vybudování velké přehrady (přehrad) na větší řece – Morava/Bečva.

Hrozby – vyhledání vhodného místa/ míst, financování projektů na vybudování přehrad a jejich provoz, případný ústup vesnic před přehradou, svádění vody z okolí do přehrady.

5.3 Lomy a pískovny

5.3.1 Základní informace

V práci je uvedeno celkem devatenáct lomů a pískoven (viz tabulka 4). Jedna z nich je soukromým majetkem. Táboření či jiný druh ubytování je možný u pěti z nich, u sedmi z nich není možnost táboření vůbec a u zbylých šesti není uvedeno. Sociální zázemí nalezneme u sedmi z nich. Zajímavá a lehce odlišující se z hlediska rekreace může být pro návštěvníky bývalá pískovna Florián, nedaleko obce Písečná (nedaleko města Jeseník), s možností koupání, rybolovu, zapůjčení loděk i občerstvení.

Tabulka 4. Vybrané lomy a pískovny Olomouckého kraje

Název	Táboření / ubytování	Rekreační / sportovní vyžití	Sociální služby / kemp / občerstvení / WC	Rybolov / potápění	Zákaz
Olišovec	ne	koupání na vlastní nebezpečí	ne	neuveďeno / stop	potápění
Opatovice	ne	neuveďeno	ne	neuveďeno / neoficiální	koupání, ale koupe se zde
Výkleky	ne	koupání na vlastní nebezpečí	sezona občerstvení	ano / ano	
Baldovec	neuveďeno	koupání na vlastní nebezpečí	ne	ano / ano	psům do vody
Náklo	kemp	ano / koupání na vlastní nebezpečí	sezona občerstvení / WC	ano / ano	-
Nová Ves	neuveďeno	ano / nudisti	sezona občerstvení / WC	neuveďeno	-
Hustopečská jezera / jezero II	ubytování	ano	sezona občerstvení / WC	ano / neuveďeno	-
Jadran	možnost / oficiálně ne	ano / nudisti	sezona občerstvení / WC	ano s povolenkou / ano	psům do vody
Dalov	ne / v blízkosti chatová oblast	ano / koupání na vlastní nebezpečí	ne	neuveďeno	-
Arcibiskupský lom	ne	koupání na vlastní nebezpečí	WC	neuveďeno / ano	-
Žulový vrch	ne	neuveďeno / turistika v okolí	ne	neuveďeno	koupání, ale koupe se zde
Kaolinka	ne	neuveďeno	ne	neuveďeno	-
Rampa	možnost	ano	ne	ano / ano	-
Štachlovice	možnost	koupání na vlastní nebezpečí	WC	ano / ano	-
Žulová – Transgranit	neuveďeno	koupání na vlastní nebezpečí	jen přístřešek	neuveďeno / ano	-
Vaněk	neuveďeno	-	ne	neuveďeno / ano	-
Vycpálek	neuveďeno	-	ne	neuveďeno / ano	-
Želechovice	neuveďeno	ano/ koupání na vlastní nebezpečí	WC	ano / neuveďeno	-
Florián – Písečná	ano	ano	ano	ano / neuveďeno	-

5.3.2 SWOT analýza

Silné stránky – poměrně velké množství lomů a pískoven v Olomouckém kraji, často průzračně čistá voda.

Slabé stránky – i přes vyšší počet uvedených vodních ploch, stále jich je dosti využíváno k aktivní těžbě a neoficiálně využíváno k činnostem spojených s vodními sporty a aktivitami.

Příležitosti – vybudování zázemí a s tím spojený příchod rekreantů či turistů by mohlo přinést finanční prostředky obcím, které by se o vodní plochy a přilehlé okolí staraly.

Hrozby – zneužívání soukromých pozemků/pronajatých v okolí – výběr parkovného, i přes fakt, že nenabízejí téměř žádné sociální zázemí, znečišťování okolí.

5.4 Jezera

5.4.1 Základní informace

Olomoucký kraj není typický na výskyt jezer, ale i přesto zde několik významných vodních ploch nazývaných jezera najdeme. Ani jedno není přírodního charakteru, všechna jsou umělá. Zajímavý je systém čtyř Tovačovských jezer, kde využitelná pro rekreační či sportovní účely – oficiálně, jsou jen dvě. Zbylá dvě jsou označeny jako pásmo ochrany a těží se zde písek.

Tabulka 5. Vybraná jezera Olomouckého kraje

Název	Rekreační / sportovní využití	Sociální služby / kemp / občerstvení / WC	Rybolov / potápění / vodní sporty	Zákaz
Tovačovská jezera I Jezero sever	ne	jedná se o I. pásmo ochrany, těží se zde písek	ano s povolenkou	koupání, táboření
Tovačovská jezera II Troubecké jezero	ne	jedná se o I. pásmo ochrany, těží se zde písek	ano s povolenkou	koupání, táboření
Tovačovská jezera III Anninské jezero	ano	ne / ne / ne / ne	ano s povolenkou / na vyhrazených místech / ano – na vlastní nebezpečí	táboření, rozdělování ohně
Tovačovská jezera IV Skašovské jezero	ano / Jacht klub	ne / ne / ne / ne	ano s povolenkou / neuvedeno / ne – loďky jen rybáři	táboření, karavan + stan – pouze rybáři s povolenkou
Chomoutov	Jacht klub – výjimka plavení	ne	ano / ne / ne jen výjimky	koupání, táboření
Mohelnická jezera	ano / TJ jacht klub	ne / kemp v blízkosti Mohelnice	ano / neuvedeno / ano	motorové čluny
Poděbrady	ano / nudisti	ano/ne/ano/ano	ano / ano / ano	-

5.4.2 SWOT analýza

Silné stránky – čistotu vody a nabízející vhodné prostředí pro mnohé druhy rostlin a živočichů, zdroje pitné vody, které je třeba udržovat nedotknuté a chránit je před společnostmi.

Slabé stránky – malý počet přírodních jezer v Olomouckém kraji, v případě uměle vybudovaných četná omezení pro sportovní či rekreační využití

Příležitosti – vybudování nových uměle vytvořených jezer pro účely rekreace a vodních sportů nebo využití některých již vybudovaných (například ukončením těžby viz Tovačov).

Hrozby – zanechání těžby – značné finanční ztráty, povolení využívání pro rekreační/ sportovní účely – znečišťování vody a okolí, někde by povolení mohlo

způsobit velké poškozování přirozeného životního prostředí pro některé nejen chráněné rostliny či živočichy.

5.5 Rybníky

5.5.1 Základní informace

Stejně tak jako Olomoucký kraj nepatří k typické krajině jezer, nepatří ani k typické krajině rybníků. Uvádíme osm rybníků, z našeho pohledu zajímavých. V podstatě jen tři nabízejí regulérní sociální zázemí jako je občerstvení, toalety a možnost i jiného sportovního či rekreačního vyžití, než – li je plavání. Dalších pět uvítají zejména turisté, cykloturisté a hlavně rybáři. Jako unikátní dílo můžeme uvést rybník Kaprodrom, který je nedaleko centra Olomouce. Podobně je na tom i Amerika, také na okraji Olomouce.

Tabulka 6. Vybrané rybníky Olomouckého kraje

Název	Rekreační využití	Sociální služby / kemp / občerstvení / WC	Rybolov / vodní sporty	Poznámka
Hradibořické rybníky	turistika	ne	ano / ne	přírodní památka
Sudkovský rybník	cykloturistika / turistika	ne	ano / ano	nedaleko Zábřeh
Rybník Amerika – Olomouc / Holice	ano	ano	ano / koupání	kulturní akce
Rybník Oborník	turistika	ne	ano / ne	–
Kamenný rybník	turistika	ano	ano / koupání	–
Velký rybník	turistika	poblíž kemp	Ano/ne	zajímavá akce – podzimní výlovy
Bobrovník	ano	poblíž kemp	ano/koupání	nedaleko lanový park
Kaprodrom	ano	ano	ano/koupání	venkovní posilovna, plážový volejbal / fotbal, petangue, pískoviště

5.5.2 SWOT analýza

Silné stránky – existují některé, které jsou vhodné pro rekreační či sportovní aktivity a jsou i udržované, zejména ty, které jsou v soukromém vlastnictví a neslouží /a jen k chovu a lovu ryb.

Slabé stránky – některé rybníky jsou nevhodné ke koupání či provozování jiných aktivit kvůli znečištění od ryb a z důvodu soukromého vlastnictví.

Příležitosti – při dobrém podnikatelském záměru lze i s obyčejného rybníku udělat kulturně–sportovní areál podobně jako jsou Amerika a Kaprodrom v Olomouci, stačí najít správné místo, mít vizi, projekt a finance.

Hrozby – při provozování různých aktivit u rybníků či v nich může dojít ke konfrontaci s rybáři či majiteli, financování provozu rybníků určených pro kulturní, sportovní či rekreační účely.

5.6 Vodní sporty v Olomouckém kraji

5.6.1 Základní informace

Tabulka 7. Vodní sporty v Olomouckém kraji

Název	Možnost v Olomouckém kraji	Kde možno provozovat	Klub / Oddíl
Jachting	ano	Chomoutov u Olomouce, Tovačov, Plumlovská přehrada (Mostkovice), Mohelnická jezera	TJ Sokol Tovačov, Jachtklub Prostějov, TJ Prostějov, jachetní klub Olomouc (Chomoutov), TJ Sokol Mohelnice, Yacht klub Jeseník (6)
Kanoistika	ano	Morava, Desná, Bečva, Poděbrady, Náklo, Jadran, a všude, kde není zákaz plavení nebo kde je dostatečné množství vody	2x Olomouc, Hranice, Kojetín, Přerov, Litovel Šumperk, Grygov, Štěpánov (9)
Kitesurfing	ano	Náklo, Tovačov, Moravičanská jezera, Krásné	neuveдено
Paddleboarding	ano	v podstatě kdekoliv	neuveдено
Plavání	ano	v podstatě kdekoliv	TJ Prostějov, TJ Spartak Přerov, TJ Šumperk, SK UP Olomouc, Klub plaveckých sportů Vyškov (5)
Ploutvové plavání	ano	v podstatě kdekoliv	Klub sportovních potápěčů Olomouc, Skorpen Přerov (2)
Potápění	ano	Arcibiskupský lom, Vycpálek, Rampa, Žulová – Ostrůvek, Vaněk, Roklína, Štachlovice, Výkleky, Opatovice, Olšovec, Poděbrady, Hranická propast a Tovačovská jezera (Annínské, Troubky 2, Skašovské), Plavecký stadion Olomouc	Skorpen Přerov, Klub sportovních potápěčů Olomouc (2)
Rafting	ano	Morava, Desná, Bečva, Poděbrady, Náklo, Jadran, a všude kde není zákaz plavení nebo kde je dostatečné množství vody	viz půjčovny lodí (10)
Surfing, Windsurfing	Surf–ne / wind–ano	Náklo, Moravičanská jezera	neuveдено
Synchronizované plavání	ano	Plavecký stadion Olomouc	sportovní klub Univerzity Palackého (1)
Veslování	ano	Bečva, Morava	Přerov, Olomouc (2)
Vodní pólo	ano	Plavecké bazény	Přerov, Olomouc (2)
Vodní lyžování	ano	Florián, Náklo	neuveдено
Vodní turistika	ano	Morava, Bečva, Desná, Moravská Sázava, Bystřice, Mlýnský náhon	neuveдено
Rybaření	ano	téměř kdekoliv, je potřeba mít patřičné povolenky / oprávnění	neuveдено

Koupání v přírodních vodách	ano	možné ve všech přírodních vodních plochách, kde není zákaz	neuveveno
-----------------------------------	-----	---	-----------

5.6.2 SWOT analýza

Silné stránky – většinu vodních sportů lze v Olomouckém kraji provozovat, vyjma těch, které vyžadují velké vodní plochy, velké vlny a silný vítr nebo značně divoké řeky.

Slabé stránky – neexistuje zde žádná větší horská řeka nebo uměle vytvořený kanál s adekvátním průtokem vody, který by poskytoval podmínky pro závody vyšších úrovní.

Příležitosti – výstavba veslařského kanálu či kanálu na divokou vodu by do kraje mohla přivést nejen investiční příležitosti, ale také mnoho příležitostí pro profesionální i rekreační sportovce, vytvoření zázemí pro širokou škálu sportů (veslování, kanoistika, slalom, sjezd, plavání, in-line bruslení, rybaření, šlapadla lodě a jiné), dále výstavba sportovišť v areálu, pracovní příležitosti pro danou oblast, pořádání závodů v rychlostní kanoistice, v kanoistice na divoké vodě a veslování na světové úrovni.

Hrozby – zajištění jak ubytovacích tak i ostatního sociálního zařízení v areálu či blízkosti kanálu, zajištění chodu, údržba sportovišť, výstavba tribuny – velké finanční investice, bez jistoty návratnosti.

6 DISKUZE

Sport a volný čas jsou dva navzájem se silně determinující pojmy, které jako jedny z více složek poukazují a určují kvalitu života člověka a jeho postavení ve společnosti. Lze říci, že bez volného času by nebylo možné sportovat a bez sportu by byl volný čas ochuzen o svou dominantní složku, tedy, aktivní i pasivní odreagování se od všedních činností a povinností.

Bezesporu dochází při této vzájemné interakci sportu a volného času k saturaci potřeb člověka a tím i k jeho spokojenosti a lepšímu sebehodnocení. K tomu všemu je však zapotřebí prostorů, ploch a míst k vykonávání člověkem požadované činnosti. Z tohoto důvodu jsme se v této práci zaměřili na hodnocení vodních ploch pro vodní sporty a rekreační aktivity v Olomouckém kraji.

Při studiu informačních zdrojů jsme narazili na problém spojený s ne zcela jasným popisem rozdílů mezi pojmy rybník, jezero a pískovna. Zdroje se ve svých popisech lišily, a proto jsme volili nejrelevantnější definice dle našeho subjektivního uvážení.

Práce nastínila podmínky a možnosti pro vodní sporty a aktivity spojené s vodním prostředím v Olomouckém kraji. Z jednoho úhlu pohledu se může jevit, že vodní plochy zde nabízejí dostatek možností pro využití. Z druhého úhlu pohledu však lze ve skutečnosti dojít k opačnému závěru. Faktem je, že je zde značné množství vodních ploch, které by mohly být využity, ale stále na oficiální rekreační a sportovní využití čekají. Jako příčiny lze označit, stále probíhající těžbu, plochy, které jsou označeny jako ochranné pásmo či chráněná krajinná oblast nebo jsou soukromým majetkem. I z těchto příčin by se nabízela možnost výstavby vodních děl, zejména přehrad, plně poskytujících a uspokojujících veškeré požadavky pro rekreační a sportovní aktivity. Je to však otázka pro rozsáhlou diskuzi, neboť takové vodní dílo by mohlo stahovat a zadržovat vodu z širokého okolí a ovlivňovat i stav podzemních vodních zdrojů což by v důsledku mohlo vést k více negativním dopadům, než by byl přínos pro sport a volný čas. Jiným případem by však mohla být výstavba veslařského kanálu nebo umělého kanálu pro slalom a sjezd. Tyto stavby by zřejmě neměly žádný nebo zanedbatelný negativní vliv pro své okolí.

Z pohledu vodních sportů je však možné konstatovat, že je v podmínkách Olomouckého kraje možné realizovat většinu vodních sportů. Otázkou ovšem je, jaká kritéria si každý účastník dané aktivity nastaví. Některé sportovní aktivity lze provozovat v ideálních podmínkách, další však jen v omezené míře i podmínkách.

7 ZÁVĚR

Práce byla zaměřena na vodní plochy vhodné pro vodní sporty, volnočasové a rekreační aktivity v Olomouckém kraj.

Cílem práce bylo předložit přehled průzkumem zjištěných informací o vhodnosti vybraných vodních ploch pro zmíněné aktivity v Olomouckém kraji. Následovalo vyhodnocení zjištěných výsledků pro možné využití vodních ploch pro aktivity spojené se sportem a rekreací a jejich SWOT analýzou.

Při odpovědi na výzkumnou otázku: *„Jaké jsou možnosti vodních ploch v Olomouckém kraji a jejich vhodnost pro vodní sporty, volnočasové a rekreační aktivity?“* byly zjištěny následující závěry – v Olomouckém kraji není příliš velké množství řek vhodných pro celoroční sjíždění a že tyto řeky nenabízejí mnoho úseků s divokou vodou. Jiné to je v případě ostatních vodních aktivit. I přes četné zákazy se i v našem kraji najde mnoho míst, která nám nabídnou jak sportovní, tak i rekreační možnosti ve vodě a vodním prostředí i v její blízkosti.

Výsledky by mohly sloužit pro širokou veřejnost jako zdroj informací o možnostech provozování sportů či rekreačních aktivit spojených s vodním prostředím v Olomouckém kraji. Mohlo by se tak zamezit případným rozpakům při vybírání lokality pro provozování vodních sportů a rekreačních aktivit s tímto prostředím spojených.

8 SOUHRN

Teoretická část se zabývala stručnou charakteristikou tělesné kultury a jejími složkami, volným časem a dále samotnými druhy vodních ploch. Vodní plochy zde byly rozděleny a stručně popsány. Praktická část byla zaměřena na průzkum vybraných vodních ploch, na jejich popis a na možnosti jejich využití k různým sportovním a rekreačním činnostem v podmínkách Olomouckého kraje. Ve výsledkové části byla uvedena SWOT analýza ke každému vodnímu prostředí.

9 SUMMARY

The theoretical part was dealt with the brief characteristics of body culture and its components, leisure time and the types of water surfaces. The water areas were divided and briefly described here. The practical part was focused on exploration of selected water areas, their description and possibilities of their use for various sports and recreational activities in the conditions of the Olomouc Region. The SWOT analysis for each water environment was presented in the results.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Durdová, I. (2012). *Ekonomické aspekty sportovního managementu*. Ostrava.
- Hofbauer, B. (2004). *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál.
- Charvát, J. (2006). *Firemní strategie pro praxi*. Praha: GradaPublishing, a.s.
- Chábera, S. Kössl, R. (1999). *Základy fyzické geografie: přehled hydrogeografie*. České Budějovice: Jihočeská univerzita.
- Choutka, M. a Dovalil, J. (1987). *Sportovní trénink*. Praha: Olympia.
- Keřkovský, M., Vykypěl, O. (2006). *Strategie řízení – teorie pro praxi*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: C. Beck.
- Moravec, R. (2007). *Teória a didaktika výkonnostného a vrcholového športu*. Bratislava: Slovenská vedecká spoločnosť pre telesnú výchovu a šport.
- Pávková, J. (2002). *Pedagogika volného času*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál.
- Podhorský, M. (2008). Olomoucký kraj. Praha: freytag&berndt.
- Sekot, A. (2008). *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada.
- Smékal, V., Vážanský, M. (1995). *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido.
- Vojtíšek, Petr. (2012). *Výzkumné metody: Metody a techniky výzkumu a jejich aplikace v absolventských pracích vyšších odborných škol*. Praha: Vyšší odborná škola sociálně právní.

Internetové zdroje:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. *Národní přírodní památka Hrdibořický rybník*. Retrieved 1.4. 2018 from the World Wide Web: <http://www.ochranaprirody.cz/lokality/?idlokality=1252>.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. *Přírodní památka Chomoutovské jezero*. Retrieved 1.4. 2018 from the World Wide Web: <http://www.ochranaprirody.cz/lokality/?idlokality=1663>.

Anonymous. (2015). *Koupání na jezerech v Tovačově? Povoleno jen někde*. Retrieved 1.4. 2018 from the World Wide Web: <http://pvnovinky.cz/plavani/27892-koupani-na-jezerech-v-tovacove-povoleno-jen-nekde>.

Anonymous. *Přehrady*. [Multimediální učební texty]. In *Vodohospodářská zařízení III - Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava*. Retrieved 10.3. 2018 from the World Wide Web: <http://hgf10.vsb.cz/546/VHZ3/prehrady.html>.

Anonymous. (2011). *Přírodní rezervace Moravičanské jezero (Moravičany)*. Retrieved 4.3. 2018 from the World Wide Web: <http://www.regionmohelnicko.cz/o/prirodni-rezervace-moravicanske-jezero-moravicany>.

Anonymous. *Rybník Oborník v Zábřehu*. Retrieved 10.4.2018 from the World Wide Web: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Rybnik-Obornik-v-Zabrehu.aspx>.

Asociace krajů: Olomoucký kraj: *Charakteristika kraje*. Retrieved 10.4.2018 from the World Wide Web: <http://www.asociacekraju.cz>.

Hrady.cz: *Nemilka*. Retrieved 5.3. 2018 from the World Wide Web: <http://www.hrady.cz/?OID=8914>.

Kawi & Přebal. *Zatopené lomy: Olomoucký kraj*. Retrieved 10.4.2018 from the World Wide Web: <https://kawi.cz/patrani/lomy/olomoucky.php>.

Lesy ČR. *Realizované stavby: ST - oblast povodí Moravy, Vsetín: Řeka Oskava*. Retrieved 10.4.2018 from the World Wide Web: <https://stmorava.lesy-cr.cz/realizovane-stavby/reka-oskava/>.

Matějček, A. (2011). *Krásné - přehrada nad Šumperkem*. Retrieved 10.4.2018 from the World Wide Web: <https://www.turistika.cz/mista/krasne-prehrada-nad-sumperkem/detail>.

Matějček, A. (2013). *Sudkov - rybník*. Retrieved 10.4. 2018 from the World Wide Web: <https://www.turistika.cz/mista/sudkov-rybnik/detail>.

Povodí Moravy. *VD Plumlov*. Media Age Digital. Retrieved 10.4.2018 from the World Wide Web: <http://www.pmo.cz/cz/uzitecne/vodni-dila/plumlov>.

Pravidla kanoistiky na divokých vodách (2014). *Přílohy: P4-Stupnice obtížnosti divokých vod*. Retrieved 10.2. 2018 from the World Wide Web: <http://www.kanoe.cz/sporty/slalom-a-sjezd/21-pravidla/5174-platna-pravidla>.

Regiony české republiky: *Vodstvo*. Retrieved 10.3. 2018 from the World Wide Web: <http://regiony.lusa.cz/olomoucky-kraj/vodstvo/>.

Seznam sportovních disciplín: *Vodní sporty (2018)*. In: *Wikipedia: the free encyclopedia*. Retrieved 2.4. 2018 from the World Wide Web: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_sportovni%C3%ADch_discipl%C3%ADn

Šinko, J. (2010). *Pískovny*. In: *Příroda.cz: Pískovny*. Retrieved 6.3.2018 from the World Wide Web: <https://www.priroda.cz/clanky.php?detail=1227>.

Štajner, Z. *Strany potápěčské. Potápěčské lokality*. Retrieved 10.3. 2018 from the World Wide Web: <http://www.stranypotapecske.cz/lokality/default.asp>.

Výletník.cz: *Mapy - Turistické cíle – Romže*. Retrieved 5.3. 2018 from the World Wide Web: <http://mapy.vyletnik.cz/romze-7439/#x=49.51394727610068@y=17.104796910734763@z=12>.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství).

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Seznam obrázků

Obrázek 1. Olomoucký kraj (Zdroj: <http://www.asociacekraju.cz/kraje-cr/olomoucky-kraj/charakteristika-kraje-9/>)

Obrázek 2. Dlouhé stráně – Dolní nádrž (Zdroj: archiv autorky)

Obrázek 3. Dlouhé stráně – Horní nádrž (Zdroj: archiv autorky)

Obrázek 4. Kamenolom Olšovec (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/olsovec-1.jpg>)

Obrázek 5. Opatovický lom (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/opatovice-3.jpg>)

Obrázek 6. Lom Výkleky (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/vykleky-1.jpg>)

Obrázek 7. Lom Baldovec (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/baldovec-1.jpg>)

Obrázek 8. Náklo (Zdroj: Archiv autorky)

Obrázek 9. Náklo (Zdroj: Archiv autorky)

Obrázek 10. Lom u Nové Vsi (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/nova-ves-1.jpg>)

Obrázek 11. Hustopečské jezero (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/hustopece-1.jpg>)

Obrázek 12. Jadran (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/jadran-1.jpg>)

Obrázek 13. Lom Dalov (Zdroj: <https://kawi.cz/patrani/lomy/dalov-1.jpg>)

Obrázek 14. Arcibiskupský lom (zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1201)

Obrázek 15. Brankopy (zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1384)

Obrázek 16. Kaolinka (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1216)

Obrázek 17. Rampa (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1225)

Obrázek 18. Vaněk (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1284)

Obrázek 19. Vycpálek (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1294)

Obrázek 20. Roklina (Zdroj: http://is.hvjdesign.eu/galerie_foto.php?id=1749)

Obrázek 21. Mohelnická jezera (Zdroj: https://www.mohelnice.cz/assets/Image.ashx?id_org=9803&id_obrazky=21385&datum=12%2F4%2F2016+8%3A23%3A58+PM)

Obrázek 22. Chomoutovské jezero (Zdroj:
<http://www.ochranaprirody.cz/lokality/?idmzchu=1663>)

Obrázek 23. Chomoutovské jezero (Zdroj:
<http://www.ochranaprirody.cz/lokality/?idmzchu=1663>)

Seznam tabulek

Tabulka 1. Řeky Olomouckého kraje

Tabulka 2. Vybrané půjčovny lodí

Tabulka 3. Vybrané přehrady Olomouckého kraje

Tabulka 4. Vybrané lomy a pískovny Olomouckého kraje

Tabulka 5. Vybraná jezera Olomouckého kraje

Tabulka 6. Vybrané rybníky Olomouckého kraje

Tabulka 7. Vodní sporty v Olomouckém kraji